І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу; 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 43. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го БЕРЕЗНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 7, 1972 No. 43. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Понеділок, 6 березня 1972

В АМЕРИЦІ

ЧОРНЕ І ПОРТОРІКАНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ НЮ ЙОРКУ збільшилося на один мільйон за останніх десять років. В тому ж самому часі кількість білих мешканців цієї метрополії зменшилася на один мільйон. Це тому, бо із збільшенням чорного і порторіканського населення, інші уступають їм місце, переносячись на передмістя. Вислід останнього перепису населення в дальшому виявляє, що вихід білого населення з Ню Йорку був ще більший, але різницю покрив природній приріст, що серед білого населення був більший, ніж смертність.

КАМПАНІЮ ЛІПШОГО ВІДНОШЕННЯ ДО СЕКРЕТАРОК почав Державний Департамент серед своїх власних дипломатів. Секретарки досить натерпілись від постійного перевантаження бюровою працею і від всіляких додаткових навантажень, включно із своєрідними зайняттями бюрових „домашніх господинь" — сказано в статті в офіціяльній публікації Державного Департаменту, „Нюзлеттер", в якій також подається довший список того, що секретарка дипломата повинна робити, а що до її обов'язків не належить.

УРЯДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВА АҐЕНЦІЯ має поважну проблему із втратами в Чіле. Свого часу, 14 років тому, Конґрес схвалив встановити таку забезпеченеву аґенцію, щоб заохотити інвестиції американських приватних капіталів у країнах Південної Америки. Коли ж тепер Чіле знаціоналізувало приватні підприємства, американські приватні фірми, що інвестували в тих підприємствах свої фонди, вимагають 216 мільйонів долярів відшкодування. Аґенція має тільки 85 мільйонів долярів резерви.

СВЯТА ЛІТУРГІЯ В МЕЛЬХІТСЬКОМУ ОБРЯДІ була відправлена минулої неділі в Ню Йорку для римо-католиків, щоб познайомити їх із східніми обрядами Католицької Церкви. Понад 400 римо - католиків взяло участь у відправі, а місцева преса, включно з „Ню Йорк Таймсом", описує обрядові різниці в Католицькій Церкві.

У СВІТІ

СОВЄТИ И АРАБСЬКА ЛІБІЯ ПІДПИСАЛИ у Москві договір про признання Совєтам права розшуків в Лібії за нафтою, експлуатування її й рафінування. Сталося це наприкінці відвідин у Москві 25-тичленної лібійської делеґації, у складі якої були й лібійські генерали. Совєти зобов'язались теж вишколювати лібійських вояків. Донедавна Лібія була прозахідня.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕДВАРД ГІТ ПЕРЕВІВ з лідером опозиції Вілсоном нараду, як нормалізувати відносини у Північній Ірляндії. Він заявив згоду, що Британія погодилась би на злуку обох частин Ірляндії, якби цього захотіли цього ірляндці, але це нереальне.

МІЖ ГРЕЦІЄЮ І КІПРОМ ЗАГОСТРИЛИСЬ відносини, дарма що грецький прем'єр архиєпископ Макаріос погодився передати війську Об'єднаних Націй спроваджену ним крадькома з Чехо - Словаччини легку зброю. Три єпископи греко - православного Синоду в Нікозії на Кіпрі зажадали, щоб Макаріос, архиєпископ, зрікся світської президентури.

КОМУНІСТИ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ ВИСТУПИЛИ гостро проти відвідин президента Ніксона в Пекіні, назвавши Ніксона „злобним і підступним ватажком безоглядних імперіялістів". Стаття у керівному щоденнику „Ньян Дан" віддзеркалює гнів і злість в'єтнамських комуністів з приводу візити Ніксона в Пекіні.

НА КРЕМЛІ ПІДПИСАНО урочисто спільну декларацію Банґладешу і Совєтського Союзу про політичну й економічну співпрацю. Підписали її прем'єр Банґладешу шейх Муджібур Рахман і прем'єр СССР Алексєй Косиґін. Банґладеш визнали 47 різних держав світу. Рахман відвідав також Ленінґрад.

МОРОЗИ В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ ЗАГРОЗИЛИ поганими найближчими жнивами. Припускають, що морози відіб'ються на поганому зборі жита, пшениці і ячменю. Не виключають, що під час візити президента Ніксона у Москві в травні ц. р. прийде до підписання умови купна в ЗСА великої кількости збіжжя для СССР.

У ПАКІСТАНІ ДИМІСІОВАНО найвищих військовиків, які ніби дістали „наполеонівські політичні амбіції". Новим командувачем пакістанської армії став генерал Тікка Хан, підвищений у ступні. Він був військовим командиром у Східньому Пакістані, коли пакістанське військо повело масовий терор проти тамошніх бенґальців і це він арештував був шейха Муджебура Рахмана, теперішнього прем'єра Банґладешу. Тому припускають, що шанси замирення між Пакістаном і Банґладешом погіршилися.

НА ФІЛІППІНАХ ПЕРЕБУВАВ асистент секретаря для далекосхідніх справ Маршалл Ґрін, який з'ясовував президентові Маркосові хід і вислід відвідин Ніксона у Пекіні. Ґрін був уже в Японії, в Південній Кореї і на Тайвані. Його місією є заспокоїти американських союзників, що Америка не „продала" їх інтересів Комуністичному Китаєві. З Філіппін Ґрін переїхав до Південного В'єтнаму.

В Ізраїлі вже третій генерал став членом уряду Ґолди Меір

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Ґолда Меір призначила на міністра торгівлі і промислу недавнього шефа штабу ізраїльської армії генерала Хаїма Бар-Лева. Обов'язки міністра торгівлі і промислу виконував дотепер міністер фінансів Пінгас Сапір, разом із генералом Бар-Левом член того самого крила керівної в Ізраїлі Робітничої партії. Генерал Хаїм Бар-Лев, іменем якого названа лінія сильних фортифікацій на Синайському півострові, має буцім-то поважні шанси стати наступним після Ґолди Меір прем'єр. Ізраїлю. В ізраїльському уряді засідали вже два генерали: віце-прем'єр Їґал Аллон і міністер військових справ Моше Даян. Колишній ізраїльський шеф штабу генерал Іцак Рабін є ізраїльським амбасадором у Вашінгтоні. Насичення генералами ізраїльського уряду можна вважати за доказ, що Ізраїль рахується з можливість існування ще довгі роки стану формальної або й дійсної війни з арабськими сусідами. Теперішні шанси замирення дуже малі, бо араби стоять на принциповому становищі, що „ані п'яді землі" не віддадуть Ізраїлеві, а Ізраїль не хоче вертатися до кордонів, які спричинили червневу війну в 1967 році.

Кількість безробітних у ЗСА зменшилася в лютому до 5.7 відсотка

Вашинґтон. — Згідно з повідомленням департаменту праці, кількість незатруднених у ЗСА зменшується поступово і досягла в лютому цього року найнижчого від жовтня 1970 року рівня — 5.7 відсотка. В січні цього року кількість безробітних становила 5.9 відсотка і протягом 1971 року виносила пересічно 6 відсотків. Ситуація в ділянці затруднення поправилася в загальному серед усіх категорій працюючих людей, особливо ж серед жінок, але ж не зменшилася кількість безробітних серед осіб чорної раси і нелітніх. Кількість безробітних серед жінок зменшилася із 5.5 відсотка до 5 відсотків. Підсумки за лютий не виказали збільшення загальної кількости затруднених що їх було 80.6 мільйонів осіб, яка то кількість збільшується постійно від останнього літа. Усіх незатруднених осіб було в лютому цього року 5.4 мільйона. Секретар праці Дж. Д. Годжсон, як також асистент пресового секретаря Білого Дому Джералд Р. Воррен висловили задоволення із наявної в дальшому тенденції до поправи в цій ділянці і водночас із цим певність, що цей розвиток буде продовжуватися й далі в наступних місяцях цього року.

Совєтська телевізія передавала спотворену картину життя у ЗСА

Москва. — Совєтські телевізійні станції почали передавати одногодинний фільмовий репортаж із ЗСА під назвою „Америка — восени 1971 року". В репортажі підкреслено головним чином неґативні сторінки й моменти із щоденного великоміського життя у ЗСА, які мали б переконати глядачів, що ЗСА глибоко пойняті суспільною несправедливістю, економічною кризою і політичними екстремами. У програмі виведені сцени із вулиць Вашинґтону і Ню Йорку, з копальняних місцевостей в горах Апалачі, із бюр виплати допомоги безробітним і з „фашистівської домени" губернатора Джорджа Воллеса в Алабамі. Нічого, що показувало б американську індустрію і технологічні досягнення, зокрема в будівничій ділянці, у цій телевізійній передачі не виведено. Один із авторів цього репортажу, якийсь Тома Колісниченко, показував сцени із нюйоркського Ґрініч Віледж із його нібито виявами протесту проти офіційного естаблішменту у ЗСА. Інший репортажист Г. Боровик із пресової аґенції Новості демонстрував нюйоркський Таймс Сквер із його порнографічними ґалеріями і книгарнями і юрбами ... проституток. Ще інший репортажист вивів П'яту евню в Ню Йорку, як кубло мільйонерів, капіталу і розкоші. Передані були також розмови із деякими сенаторами і конґресменами у Вашинґтоні, але в дуже фраґментарних і тенденційних уривках. Показувано також вирізки із старих фільмів про Ку Клукс Клан і палення хрестів.

Американські Прихильники АБН вислали меморандум до президента Ніксона

За повідомленням Пресового Бюра АБН, організація ПАБНА — Американських Прихильників Антибольшевицького Бльоку Народів, вислала на початку лютого ц. р. меморандум до президента Ричарда Ніксона, з проханням порушити справу жорстоких переслідувань українських інтелектуалістів в Україні. „Ми, американські громадяни, і члени ПАБНА, вважаємо за наш обов'язок виступити в обороні тих переслідуваних", сказано в меморандумі, впарі з проханням до президента Р. Ніксона, щоб він, перебуваючи на запланованих відвідинах у Москві, порушив ту справу й домагався звільнення В. Чорновола, В. Мороза, І. Світличного, Є. Сверстюка, М. Осадчого та інших політичних в'язнів, між ними жінок-українок. У меморандумі зазначено, що такі ж переслідування мають місце і в інших „республіках" СССР. „Висловлюємо сподівання, п-е Президенте, що цю проблему Ви розглянете з усією відповідальністю". Меморандум підписали від ПАБНА: представник Болгарського Національного Фронту д-р І. Дочефф, президент Білоруського ККАмерики Дж. Косак, полк. М. Назаренко від козаків, А. Носіч від Хорватського Визвольного Руху, М. Аґілера від Кубинського Комітету, Е. Деррік від Естонських Ветеранів, Ч. Андреанскі від Угорського Конґресу Свободи, А. Бек від Північнокавказького Комітету за Незалежність, А. Ніколае — від Румунського Відділу ПАБНА, І. Санел—від Словацької Студентської Асоціяції та інж. М. Шпонтак — від українського Відділу ПАБНА.

Бруклинська громада відзначила роковини Тараса Шевченка

Бруклин, Н. Й. — (В.Д.) Заходами Комітету Об'єднаних Організацій Бруклину, Відділу УККомітету, влаштовано тут в неділю 5-го березня ц. р. в Українському Народному Домі Святочну Академію на честь генія України Тараса Шевченка. Програма свята розпочалася відспіванням американського гимну і „Заповіту" Шевченка у виконанні хору церкви св. Духа під керівництвом кол. артиста Львівського оперового театру маестра Лева Рейнаровича, невтомного промотора у більшості влаштовуваних тут імпрез. Академію відкрив коротким словом голова Відділу УККА Б. Карась. Реферат, в якому творчість Тараса Шевченка тісно пов'язано з духовим спротивом молодої української ґенерації на рідних землях наступові московських шовіністів проти будь-яких виявів у культурних процесах в Україні, виголосила проф. Павлина Андрієнко-Данчук. „Молитву" з Шевченкової поеми „Неофіти" продеклямувала М. Дубровська. Пісню „Така її доля" з опери „Причинна", муз. Лісняковича, і „Утоптана стежечка", муз. Степового, проспівали дуетом молоденькі сестри Оля і Оксана Шайди. В другій частині програми хор проспівав пісню „Ой три шляхи широкії", муз. Топольницького. Солісти М. Стефанишина і С. Галась. Далі хор виконав пісні „Думи мої" на слова Т. Шевченка, муз. Воробкевича, „Ой у саду, у саду" і „Поему про Україну", муз. Давидовського. Солісти П. Шайда і Л. Рейнарович. Зі сольовим співом виступив маестро Л. Рейнарович, виконавши пісні „Гей літа орел" з опери „Тарас Бульба" і „Ой, Дніпре", муз. М. Лисенка. Остатньою точкою програми була інсценізація „ „Розритої могили" у виконанні сумівок Олі та Наталки Польних і голови місцевого Відділу ООЧСУ І. Макара, що закінчилась спонтанним співом українського національного гимну. Акомпаньовав при виконанні музичних точок проф. Т. Левицький. Численна публіка рясними оплесками тепло приймала всі виступи.

Ірляндія потрясена новим актом терору: 2 жінки вбиті, 136 ранених

Белфаст. — Британія й обидві частини поділеної Ірляндії потрясені новим актом терору, який різнився від попередніх тим, що був свідомо й пляново виміряний проти цивільних осіб, здебільша жінок і дітей, і що не попереджено власника будинку, проти якого задумано атентат. В минулу суботу 4 лютого в само полудне, коли жінки з дітьми звикли вступати на другий сніданок до популярного ресторану в торговельній дільниці столиці Північної Ірляндії Белфасту, у тому ресторані вибухла сильна бомба. Було там тоді коло 200 осіб. 2 жінки згинули на місці, 136 було ранених і деякі з них в міжчасі вже померли. Одній 20-річній дівчині відірвало обидві ноги й одно рам'я. Католицький примас на обидві частини Ірляндії, кардинал Вілліям Конвей виголосив в неділю у соборі в Белфасті проповідь, в якій найсуворішими словами затаврував той терористичний акт, як невибачний злочин проти людськости. Так само прем'єр Південної Ірляндії Дж. Лінч різко засудив методи терору. Підпільна Ірляндська Республіканська Армія відпекалася того вчинку, заявивши, що вірогідно перевели його для провокаційних цілей протестантські екстремісти. Власті пошукують мужчину середнього віку, якого бачили, як поклав якийсь пакунок біля столу і після того зник. Число убитих в терористичних актах і різних стрілянинах за останніх 30 місяців у Північній Ірляндії зросло до 263.

Ворожі нурці знищили водний конвой з амуніцією у В'єтнамі

Сайґон. — Комуністичні нурці підплили під конвой, що складався з шістьох вантажних і військових суден, який плив рікою Донґнай до летунської бази в Бієнтоа за 15 миль на північ від Сайґону, та знищили його мінами. Три баржі з амуніцією пішли на дно й інші судна, що товаришили їм, пошкоджені. У тій комуністичній атаці Південний В'єтнам втратив коло 1.000 тонн амуніції. У столиці Південного В'єтнаму Сайґоні багато вікон повилітало і було чути такий голосний вибух, що військо й мешканці думали, що це почався сподіваний комуністичний наступ. По за тим на воєнному фронті було розмірно спокійно. Вперше в останніх тижнях не було летунських атак суперфортець Б-52 проти будь-яких цілей у Південному В'єтнамі, але американські літаки знову бомбардували протилетунські становища в прикордонній смузі Північного В'єтнаму. Північно-в'єтнамські комуністи проголосили вдруге офіційний комунікат про те, що американські „летунські пірати" бомбардували заселені цивільними мешканцями місцевості, „доконавши нових злочинів проти в'єтнамського народу".

Колишній керівник чехословацької уранової індустрії втік на Захід

Париж. — Колишньому керівникові уранової індустрії Чехо-Словаччини, яка засоблює своєю продукцією п'яту частину усіх потреб Совєтського Союзу в цій важливій для озброєння ділянці, повелося втекти із чехословацької в'язниці і добитися на Захід після довгомісячної погоні за ним. Прізвище цього керівника — Карель Бочек. Добившися на Захід, він перших шість місяців перебував інкогніто в різних місцевостях, знаючи, що за ним наполегливо шукають аґенти чехословацької розвідки і не бажаючи наразити на репресії своєї родини, яка залишилася в ЧСР. Бочек був ув'язнений і обвинувачений у саботажі у зв'язку із страйком робітників, що розгорнувся в чехословацьких копальнях урану після совєтської інвазії в 1968 році. 46-літній Карель Бочек став членом комуністичної партії ЧСР в 1945 році, зараз же після того, як він був звільнений із гітлерівського концентраційного табору. З 1951 року почав працювати в копальнях урану в Яхімові і з 1960 р. став технічним директором копалень та з 1968 року генеральним директором усієї уранової індустрії ЧСР. В розмові з журналістами Бочек заявив, що він довідався, що чеська комуністична поліція арештувала в наслідок його втечі його ж 71-літнього батька, який був одним із основників комуністичної партії ЧСР й одержав спеціяльне відзначення за свою 50-річну активність у партії. Арештовано також уже його брата. Втік Бочек з ув'язнення під час того, як його перевозили на переслухання з тюрми до суду. Згідно із заявою Бочека, Москва забирає для себе яких 90 відсотків усієї чехословацької продукції урану.

Генералові О. Удовиченкові сповнилося 85 років життя

Париж. — У середині лютого генералові Удовиченкові сповнилося 85 років життя. Родом він із Харкова. Студіював у Військовій Академії в Петрограді, провадив українізацію 2-го Кавказького корпусу, був дорадником Головного Отамана Симона Петлюри у воєнних справах, брав участь у формуванні Гайдамацького Коша й переможних боях проти комуністів за „Арсенал" у Києві. Після різних важливих постів, у 1919 р. визначився як командир 3-ої Залізної Дивізії в завзятих боях біля Вапнярки. Хворий на тиф, потрапив до полону Денікіна, виздоровівши, втік з полону, прорвався з групою вояків до Могилева - Подільського, відновив там Залізну Дивізію і командував нею до відходу армії за Збруч. У Франції ген. Удовиченко живе з 1924 р., працював звичайним робітником і займався громадською працею.

Ген. Олександер Удовиченко

ПРИЇЗД ВЛАДИКИ ВЕЛИЧКОВСЬКОГО ДО РИМУ ЗНОВУ АКТИВІЗУЄ ПРОБЛЕМИ УКЦЕРКВИ

Владика Василь Величковський

Рим (Юстин). — Звільнення з совєтської тюрми і несподіваний приїзд до Риму українського католицького єпископа з України знов зактуалізували у світовій пресі важке положення Української Католицької Церкви. Знов преса заговорила про переслідування українських католиків в СССР, про наявність там підпільної Церкви із священством й ієрархою та про разючу несправедливість, з якою совєтський режим ставиться до вірних цієї Церкви в Україні. Разом з тим піднесено справу ставлення Ватикану до цієї Церкви, яка не знаходить для себе в римських чинників належних оборонців. Арґумент, піднесений Верховним Архиєпископом Кир Йосифом Сліпим на Папському Синоді про те, що в Римі забули про цю Церкву і що її уважається перешкодою для різних дипломатично - екуменічних контактів Ватикану, преса знов ще виразніше підкреслила. Ще раз вийшли на поверхню доволі напружені відносини між українською ієрархією і мирянами, з одного боку, та Ватиканом, з другого.

***

Згідно з повідомленнями пресових аґенцій, до Риму таємно прибув 22 лютого український єпископ Василь Величковський, звільнений з кінцем січня з тюрми, відбувши свій трирічний присуд. Першу вістку подала німецька католицька пресова аґенція, а скоро потім і радіо „Вільна Европа". Владика спочатку прибув до Юґославії, точніше до Заґребу де перебуває його сестра і куди, правдоподібно, совєтська влада „позволила" йому виїхати. Більшість преси інтерпретує це визволення радше як усунення цього церковного діяча із совєтської території, де його присутність є не лише не бажана, але й може бути для режиму шкідлива.

Єпископ В. Величковський не був довго в Юґославії, але, на власне бажання або на виклик, прибув до Риму. Про його перебування в Римі преса скоро довідалася й подала за повідомленнями міжнародних аґенцій, що єпископ з України перебуває в Римі і є гостем українського Верховного Архиєпископа Кардинала Сліпого. Місця перебування його не подано, як також ніодна газета не подала прямих відомостей, що походили б від самого Владики Величковського, або від оточення Кардинала Сліпого.

Зрозуміло, що репортери почали вдаватися в різні здогади та спекуляції з цього приводу. Дехто писав про „таємничу місію з України", з'явилися версії про його свячення (в 1963 р. в сибірському концтаборі або в Москві тодішнім митрополитом Сліпим), деяка преса натякала про те, що Владика Величковський може бути наступником Верховного Архиєпископа тощо.

Зрозуміло, що репортери і кореспонденти допитувалися про цілу справу у Ватиканських чинників. Після того, як справа стала вже голосною, одержали коротке підтвердження, що „отець Величковський перебуває в Римі". Таке ствердження Ватиканського пресового відділу і його керівника Алессандріні ще більше заінтриґувало пресу, яка почала писати, що Ватикан не визнає єпископського статусу прелата з України. З такими ж питаннями представники міжнародної, а також деякі редактори українських газет зверталися телефонічно до канцелярії Верховного Архиєпископа, яка не давала ніяких інформацій та коментарів, відсилаючи їх всіх до Ватиканського бюра преси. Назагал, оточення Верховного Архиєпископа

(Закінчення на стор. 7-ій)

Лист Анатоля до „Таймсу" в справі радіо „Свобода" і „Вільна Европа"

Лондон. — Письменник-неповоротець до СССР Анатоль (Кузнецов) прислав листа до редакції лондонської газети „Таймс", в якому рішуче виступив проти самої ідеї закрити американські радіостанції „Свободу" і „Вільну Европу". Він стурбований наполяганням сенатора В. Фулбрайта на закритті тих станцій, які передають програми для народів СССР та країн - сателітів. Письменник Анатоль, між ін., пише: „Я тепер працюю над романом „Розп'яття" — про сучасне життя в СССР. Так сталося, що я саме писав епізод про те, як у СССР слухають, крізь рев заглушувачів програму радіостанції „Свобода". Цей епізод автобіографічний. Впродовж багатьох років я, письменник, як і багато совєтської інтеліґенції, черпав правду тільки з одного джерела — із закордонних радіостанцій. Правду і надію"... Далі в листі сказано: „Я письменник, не політик. Але дозвольте мені сказати, що закриття „Свободи" і „Вільної Европи" буде однією з величезних політичних помилок. Спочатку таке безумство будуть оплакувати мої співвітчизняники, а згодом, може й скоро — самі американці, і увесь вільний світ".

Не допустили делеґації КПСС на з'їзд комуністів у Бруклині, Н. Й.

Ню Йорк. — Представники постійного представництва до ОН у Ню Йорку нарікають, що делеґація комуністичної партії Совєтського Союзу не одержала від Державного Департаменту дозволу на в'їзд до ЗСА, щоб взяти участь у з'їзді Комуністичної партії Америки, що відбувався у Бруклині, Н. Й. Совєтська преса з 17-го лютого теж висловила протест проти заборони прибуття на з'їзд, який розпочався 18-го лютого і тривав майже тиждень. Також делеґації інших комуністичних партій не одержали від Державного Департаменту дозволу і тому не змогли прибути на бруклинський з'їзд, після чого висловлювали свої протести. Провідником комуністичної партії Америки залишився після того з'їзду Гус Голл, а саму партію переєзвали з „Американської комуністичної партії" на „Комуністичну партію ЗСА".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Голос України

Факт видавання в Україні захалявного „Українського Вісника", чи не першого, мабуть, в історії поневоленої совєтською Москвою України позацензурного видання з виразним національно-політичним спрямуванням, є подією історичного значення. Розмножуваний найрізноріднішими способами, цей — в нинішній ситуації справжній голос України — викликав не тільки широке зацікавлення, але й зрушення серед української громади, особливо серед молодого активу в Україні, доказом чого можуть бути численність і різноманітність поширюваних в Україні, переписуваних, передруковуваних на машинці копій кожного із його випусків. З такою ж самою непослабною увагою зустрілося це видання і серед українців у діяспорі.

Редакція „Українського Вісника" стверджує, що він не є ні антирадянським, ні антикомуністичним, що подає об'єктивну інформацію про проблеми, які „турбують широкі кола української громадськости, але зовсім не висвітлюються офіційною пресою", зокрема „про порушення свободи слова й інших демократичних свобід, гарантованих конституцією, про судові й позасудові репресії на Україні, про порушення національної суверенности (факти шовінізму й українофобії), про спроби дезінформувати громадськість, про становище українських політичних в'язнів по тюрмах і таборах, про різні акції протесту тощо". Згідно з цією програмою редакція „Українського Вісника" опублікувала велику кількість незвичайно важливих для висвітлення сучасного становища в Україні і для розвитку української політичної думки матеріялів та документів, що їх не може залишити поза увагою ніхто з тих, хто цікавиться сьогоднішнім життям України, хто хоче орієнтуватися й орієнтувати своїх земляків і світ про те, що діється в Україні. Видатно допоміжним у цьому буде здійснене тепер в-вом „Смолоскип" перевидання чотирьох перших випусків „Українського Вісника".

Намагаючись зліквідувати позацензурне джерело правдивої інформації, московський ЦК КПСС доручив КГБ „припинити" за всяку ціну появу цього роду видань, зокрема російської „Хроніки поточних подій" та „Українського Вісника". У зв'язку з цим були започатковані репресії, арешти, готуються суди. Проте, „Хроніки" таки не припинено. Треба сподіватися, що й „Український Вісник" в тій чи іншій формі буде появлятися далі.

Започаткування виборів

Подорож президента Ніксона до Пекіну зрозуміло притягла до себе загальну увагу, але головні проблеми внутрішнього й міжнародного характеру залишились актуальними.

Для американського політичного життя головна проблема у цьому році — президентські вибори. В найближчий вівторок, 7 березня ц. р., відбудуться перші правибори, у стейті Гемпшірі, і цікаво, як тамошні 400.000 зареєстрованих виборців поставляться до трьох демократичних і трьох республіканських кандидатів, офіційно зголошених у стейтових правиборах, не рахуючи четвертого демократичного кандидата, „вписуваного" виборцями. Фахівці від виборчої аритметики передбачають, що найпопулярнішим гаслом у тих правиборах буде „сиди вдома"; виборчий абсентеїзм може стати відповіддю громадян на ненормальне явище масових кандидатур на крайову мірку — 11 по стороні Демократичної партії і 3 по стороні Республіканської. Хоч були вже прецеденти, що переможний у гемпширських правиборах кандидат не отримав навіть призначення на своїй партійній конвенції, все ж ті правибори вважаються неначе за барометр настроїв. Було б сумно, якби цей барометр вказував на байдужість. Американські громадяни українського роду повинні брати активну участь у правиборах і виборах у листопаді.

Голова Крайового Комітету Демократичної партії Лоренс О'Брієн, якому не вільно протеґувати будь-котрого кандидата перед партійною конвенцією, бачить перемогу своєї партії над Республіканською тільки тоді, коли вона зможе „дати народові лідера, який здобуде його віру й довір'я. Тихо власне в тому, що сам факт існування 11 демократичних кандидатур є доказом, що такого одного лідера у Демократичній партії нема. Але й серед республіканців нема повної згоди. Кандидуючий проти Ричарда Ніксона конгресмен з Каліфорнії Пол МекКлоскі належить до консервативного крила партії, яке закидає Ніксонові відступництво „наліво", а конгресмен Джон М. Ешбрук з Огайо закидає йому надто „правий" курс.

Американський виборець повинен підходити до кандидатів не з критерієм, хто його задовольняє, а — хто має найкращі кваліфікації служити державі і народові.

К. Крупський

ВИСТУПИ НАШИХ СТУДЕНТІВ

Маємо на гадці протести американських студентів українського походження проти виступів московського поета Євгенія Євтушенка. Цікаво, що питання про те, чи по-культурному поступають наші студенти, перериваючи йому читання віршів, не висувають в американській пресі. Його ставлять, хоч і не прямо, в українській пресі.

Читаючи вістки про ті протести, надруковані в таких найбільших американських журналах, як „Лайф" з 11-го лютого та „Нюзвік" з 28 лютого, а також в цілому ряді щоденників, не бачимо ніяких натяків на некультурність наших студентів. Натомість зміст усіх тих новинок спонукує читача застановитись над тим, що та некультурність криється якраз там, де намагаються прикривати її культурою.

Про раніші виступи Євтушенка в Америці американська преса подавала чимало вісток, але особливо гідною уваги була стаття - аналіза Євтушенка як людини і поета. Шкода, що та стаття не збереглася у мене і я навіть не пригадую імени її автора; але пам'ятаю основний зміст статті, що так яскраво характеризувала Євтушенка і його творчість. Автор представив Євтушенка як сибіряка, який душею є більше азіятом, ніж европейцем. Цьому фактові приписував автор незугарну і шорстку поведінку Євтушенка, його примітивне акторство та неповздержливий темперамент.

Наведеними зразками Євтушенкової поезії автор переконливо доказав, що Євтушенко не належить до сучасного поетичного авангарду, а, сказавши по-простому, пасе задніх. Євтушенка винесла на денне світло не літературна вартість його поезії, а коньюнктура його вірша „Бабин Яр", пов'язаного з великою трагедією жидівського народу. Автор не бачить у поведінці Євтушенка якоїсь ельоквентности, що її добачають деякі автори статтей навіть в українській пресі. Шкода, що вони й досі не можуть розрізнити західньоевропейської увічливости супроти гостя від захоплення поведінкою того сибіряка.

Щождо протестів наших студентів, то нам хочеться висловити не осуд за їхню „некультурну" поведінку, а щиру радість і гордість, які сповняли серце кожного свідомого українця, коли він читав у найбільших американських журналах і газетах виразні й на сто відсотків культурні домагання українських студентів, які так глибоко розкривають фарисейство Євтушенка і тих, що його вислали.

Честь і слава вам, любі студенти, за те, що так мужньо обстоюєте права переслідуваних наших братів в Україні! Можете бути певні, що ми, українська спільнота, гордимося вами, а український нар'д завжди уважатиме ваші протести за найбільш шляхетні акції в обороні його прав, бо справжня культура це ніщо інше, як пошанівок прав індивідума і народу. А хіба ж можна бачити культуру в тому, коли українських поетів і письменників саджають по тюрмах і домах для божевільних, а євтушенки роз'їжджають для того, щоб пантеличити наївних? Та, слава Богу, наївних, які вірять совєтським трюкам, стає чимраз менше.

Якщо з десять років тому в Торонто під час виступу совєтського військового хору дехто з непоінформованої публіки обурювався членами Ліги Визволення України за те, що розкинули протисовєтські летючки, то нині бачимо велику зміну на краще. Американські журнали вже не спотворюють домагань українців, як це робилося давніше. З пресових коментарів читачі бачать, що американські українці домагаються людських прав для свого народу так само, як американські жиди домагаються прав для жидів в СССР.

Останнім часом спостерігаємо ще відрадніше явище: в кількох акціях українці спільно з жидами протестували проти московського шовінізму. Між іншим, така спільна акція мала місце в Дітройті проти совєтського артистичного ансамблю Осипова, за що на українців накинулася польська комуністична рептилька „Глос Людови" з 19-го лютого, пишучи:

„Члени жидівської Ліги Оборони під час своєї демонстрації торочили щось про те, що „жидів мордують в Совєтському Союзі". Ті байки сполучено й укороновано спільним фронтом з українськими організаціями, серед яких є багато колишніх членів СС-Галіцієн, бандерівців, бульбівців і гайдамаків з УПА, які спеціялізувалися в мордуванні поляків і жидів. Направду добрі союзники! Треба погратулювати Жидівській Лізі Оборони з приводу такого чудового вибору союзників".

Наведене спотворення фактів свідчить тільки про те, якими болючими для Москви та її вислужників є виступи українців, що розкривають потоптання людських і національних прав в тюрмі народів — „Совєтському Союзі".

Нам треба бути свідомим того, що протести — важливий та ефектовний засіб боротьби. Ми не можемо і навіть не повинні вичікувати якоїсь війни з Совєтським Союзом, а боротьбу за національні права нашого народу треба вести, бо вона стимулює нарід в Україні до спротиву.

Живемо в новій ері, яка в історії позначиться тим, що народи здобували свої національні права не страшними війнами, а свідомістю своєї національної ідентичности та збереженням своєї національної культури.

Наші студенти протестують не тому, що вони некультурні, а тому, що вони свідомі національної культури народу, з якого вийшли.

П. Ф.

СХІД І ЗАХІД У НІМЕЦЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

Мюнхен. — 25 лютого закінчились дебати у німецькому парляменті в Бонні. Члени уряду й представники трьох партій — соціял-демократи, християнські демократи та ліберали дискутували в справі договору Німецької Федеративної Республіки з Совєтським Союзом і Польщею. В основу цих договорів покладено засаду, що договірні сторони взаємно зобов'язуються „респектувати" теперішні кордони, створені після другої світової війни, і не вживати сили для зміни цих кордонів.

З цього виходить, що німецький уряд, у якому беруть участь соціялісти і ліберали, фактично помирився як з фактом — комуністичною державою на німецькій території — так званою Німецькою Демократичною Республікою. Ця держава знаходиться під охороною 20 совєтських дивізій і має свій уряд, залежний від Москви.

Понад 20 років не було ніякого політичного зв'язку між Західньою Німеччиною і підсовєтською Німеччиною. 1961 р. збудовано серед Берліну високий мур, бо комуністична адміністрація хотіла спинити втечу людности в західню частину міста, де влада демократична, зв'язана з Німецькою Федеративною Республікою. Теперішній прем'єр Західньої Німеччини Віллі Брандт був довго головою Західнього Берліну.

1966 р. в Бонні створено коаліційний уряд соціялістів і християнських демократів, на чолі з Кізінґером. Кізінґер заявляв тоді, що настала пора для переговорів з східніми сусідами про нормалізацію відносин. Восени 1969 р. створено уряд із соціялістів і лібералів на чолі з Брандтом. Брандт і Шеель (міністер закордонних справ — ліберал) почали шукати шляхів для нової політики Західньої Німеччини на Сході. Головним партнером у переговорах була Москва: відомо, що уряд Польщі та комуністи Східньої Німеччини виконують усе, що їм наказують „старші брати" з Москви.

Суспільство Західньої Німеччини могло бачити в телевізорах міністрів і членів парляменту і чути дискусію про договори німецького уряду з урядами Польщі та СССР, попередньо підписані (парафовані), але ще не затверджені парляментом Західньої Німеччини.

На відміну від голосів частини опозиційної преси, яка демагогічно твердить, мовляв, Брандт і Шеель „запродують інтереси Німеччини Москві", промовці опозиції в парляменті уникали гострих закидів урядові.

В основі промовці опозиції вважали нормалізацію відносин із східніми сусідами за потрібні й бажані. Але вони твердили, що уряд пішов у договорах з Москвою і Варшавою задалеко. Мовляв, уряд християнських демократів міг би виторгувати в Москві вигідніші умови „нормалізації".

Слід згадати, що в цій справі їздив у Москву й Вашингтон лідер партії християнських демократів Барцель, щоб „намацати політичний ґрунт". Однак, у Москві він не знайшов зрозуміння, а в Вашингтоні побачив, що американський уряд уважає договори Бонну з Москвою і Варшавою за корисні для забезпечення миру в Европі. Тим то дебати в парляменті, іноді красномовні й дотепні, мали у великій мірі характер теоретичний і чуттєвий.

Промовці опозиції апелювали до таких невиразних кличів, як „самовизначення німецького народу" та до прав людини, які щодня потоптують комуністичні режими. Про самовизначення німецького народу можна сказати, що його не бажають ні комуністичні уряди, ані союзники Західньої Німеччини. Бо вільне голосування в совєтській зоні Німеччини було б кінцем цієї „демократичної республіки і цим збільшилось би число громадян об'єднаної Німеччини на 20 мільйонів. Така збільшена Німеччина стала б другою в світі господарською силою (після Америки), і це мало б політичні наслідки для всіх сусідів Німеччини".

Щодо прав людини, то уряди вільних держав світу давно помирилися з тим, що роблять у себе з підданими все те, що їм забажається, і не втручаються до „внутрішніх справ" тиранських режимів. Свого часу ділили мапу Европи й світу демократи Рузвелт і Черчілл

(Закінчення на стор. 8-ій)

ВЕСНА

Стояла я і слухала весну.
Леся УКРАЇНКА

Стоїш ти і вислухуєш
весну...
А за вікном гарцює
зла хуртеча,
Свистить, мов батоги.
Вже не до сну.
І розпрямляєш ти
промерзлі плечі.
Зима на сконі, тим-то
й шаленіє,
Та корінь древа не всиха.
Живе.
І вже бринять бруньки —
твої надії,
Аби врости в світання
грозове.
Ти їх леліяла — до щему
рідних
Свого огнива нескупим
теплом.
Кресала полиски вогнів
досвітніх
Із серця,
Що в тобі вогнем пекло.
Твого тепла тобі лишилось
мало.
Та, перелите в дзвін твоїх
пісень,
Воно на герць
братів благословляло.
Коли благословлялося
на день.
Її ти ждала. Кликала.
Воліла.
Пропахлу сонцем. Юну.
Осяйну.
Й вона прийшла,
шумить багрянокрила.
...Стояла ти і слухала
Весну.

ПЕТРО ШАПОВАЛ

Дніпропетровське

ЗНОВУ АВТОБУСИ

Несподівано проблема шкільних автобусів, чи пак примусового перевозу ними шкільних дітей задля осягнення „расової рівноваги" у початкових школах, стала гарячити уми на всьому просторі держави й відсунула на задній плян всі інші справи. „Тайм" з 28 лютого ц. р. твердить навіть, що „для багатьох американців найважливішими подорожами у виборчому 1972 році не є паломництва кандидатів, навіть візити президента Ніксона до Пекіну і Москви, а подорожі їхніх дітей, чорних і білих, південних і північних, щоденними шкільними автобусами". Ця справа стала такою пекучою, що напередодні свого відлету до Пекіну президент Ніксон прийняв 7 конґресменів з обох партій, прихильників доповнення Конституції окремим Додатком, який забороняв би примусове „автобусування" шкільних дітей, і таким чином унеможливив Найвищому Судові рішення, наче заборона такого „автобусування" є протиконституційною...

Справа в тому, що коли у 1954 році Найвищий Суд прийняв історичну постанову з засудженням расової сеґреґації у школах, як неконституційної, суди в різних стейтах і інстанціях признавали, що примусове перевоження шкільних дітей автобусами є одним із допускальних засобів осягати расову інтеґрацію у школах. Багато батьків ремствували, що діти, замість ходити до сусідньої доброї школи, мусять їздити далеко до шкіл із нижчим рівнем, тільки задля механічної расової інтеґрації учнів. Але те ремствування не приймало гострих форм, тим паче, що багато білих батьків знаходили практичний протизасіб: переїздили з великих міст до підміських малих містечок, цілком „білих" або з великою більшістю білого населення, із школами, де не було „автобусової" проблеми. Але нарікання й ремствування нуртували і вибухли ясним полуменем, коли несподівано запалила їх іскра в Ричмонді, у Вірджінії. Дистриктовий суддя у тому місті в січні ц. р. зарядив, що тамошня міська шкільна сіть з 69 відсотками чорних учнів мусить зіллятися з двома підміськими повітами з 91-відсотковим білим населенням, при чому за засіб тієї інтеґрації мають служити шкільні автобуси.

Біле населення стейту Вірджінії зчинило бунт. Близько 4.000 автомобілів поїхали 117-милевою трасою до Вашинґтону як протестаційна моторкада, створивши запір у комунікаційному русі на 25 миль. Обидві палати стейтової леґіслятури у Вірджінії заявились за зголошення „антиавтобусового" Додатку до Конституції. У стейті Джорджія переведено з прихильною поставою самого губернатора одноденний страйк у всіх школах, який спаралізував все тамошнє шкільництво. У стейті Флориді вирішено сполучити президентські правибори 14 березня ц. р. з плебісцитом, чи громадяни бажають шкільної інтеґрації з допомогою автобусів. Практично, такий запит підніс шанси перемоги в правиборах у Флориді губернатора з Алабами Джорджа Воллеса, який найрішучіше виступив проти „автобусової політики". Всі 11 демократичних кандидатів на президента мусіли зайняти становище до цієї проблеми — „за" або „проти". Вони — як і все американське суспільство і вся преса — поділились по лінії своєї політичної філософії. Найлівіші з-посеред них, як нюйоркський посадник Джон Ліндзі і сенатор Джордж МекҐоверн з Південної Дакоти, заявились рішуче „за" користування автобусами задля інтеґрування шкіл, — сенатор з стейту Вашинґтону Генрі Джексон, разом із Воллесом рішуче „проти" автобусів, заповівши, що зголосить у цій справі власний Додаток до Конституції, — сенатори Е. Москі і Ґюберт Гомфрі признали, що „автобусування" дітей „не бажаний засіб інтеґрації" або засіб, який „не працює успішно". Деякі коментатори заповідають, що хто з кандидатів заявився за примусове „автобусування" дітей, той забив цвях до своєї політичної домовини.

Сам президент Ніксон, який зрозумів, що ця справа хвилює десятки мільйонів батьків шкільних дітей, заявився проти примусового перевозу шкільних дітей, але за шукання інших способів, які вели б, поперше, до підвищення навчального рівня в школах, а подруге — до расової інтеґрації у школах. Ніксон вважає, що у шкільно - виховній системі найголовнішим є не число білих і чорних дітей, а рівень навчання й успіхи школи. Очевидно, що коментатори-мурини, як Карл Рован, добачили в цьому становищі Президента його нібито антимуринське наставлення, але інші коментатори твердять, що це просто демагогія таврувати противників „автобусування" дітей, як расистів, бо більшість батьків - муринів також противляться примусовому перевозу своїх дітей до віддалених шкіл. Найбільше обурюються білі батьки, що їх дітей примусово перевозять до таких шкіл у халупничих великоміських дільницях, де й дорослій людині небезпечно ходити у білий день...

Президент Ніксон заповів, що коли він вернеться з Китаю то займеться цією справою. В міжчасі Сенат прийняв компромісовий закон, що його спонзорували обидва лідери демократичної більшости і республіканської меншости, сенатори Майкел Менсфілд і Гю Скотт. Це штудерний закон, який забороняє у деяких випадках користуватись для цієї цілі державними грішми, застерігається проти засадничого примусу користування автобусами для інтеґрування шкіл, але не виключає його в різних конкретних випадках і т. д. В усякому разі, не має шансів на успіх концепція схвалення в цій справі окремого конституційного Додатку, бо, поминаючи довгу процедуру з такою коректурою Конституції, перемагає погляд, що будь-який Додаток у такій справі був би „вульгаризацією" Конституції. Але напевно — під тиском збоку маси батьків шкільних дітей і збоку громадської думки, припиниться примус супроти дітей їздити до віддалених шкіл, до яких вони їздити не хочуть.

і. к-й

Ганна Черінь

ШТАНИ

(З нової книжки гуморесок „Хитра макітра")

Настали такі часи, що жінки все більш уподібнюються до чоловіків, а чоловіки — до жінок. Жінки носять сорочки, краватки, хлопчачі зачіски, приховують під просторими балахонами атрибути, що їх раніше так ретельно виставляли напоказ; чоловіки вдягають вишиті блюзи, намисто, навіть сережки, запускають довгі коси, стають на закаблуки. У висліді все людство набуває однорідности... Одного лише бракує: хоч жінки вдяглись у штани, чоловіки ще не ходять у спідницях.

Отож, все можна віддати, тільки не штани. Ця проста одежина, логічно припасована до двоногої будови та функцій людини, з деяких часів стала символом сили, мужности і навіть влади. Ще в дитинстві наступає той час, коли хлопчинку вдягають у штанята, і тоді всі бачать, що то — майбутній вождь нашого народу. А вже як доросте він до довгих штанів, справжніх, таких, як тато носить! Після цього вже й материні ляпанці не змусять його доношувати короткі штанята. На день народження, ще й дотепер, штани — найбільш бажаний подарунок (а зовсім не краватки). Ну, а дорослі? Штани - найпотрібніша для чоловіка одежа. Без сорочки можна обійтися, особливо влітку, але штани — це остання річ, що пропивають у корчмі, і коли вже до такого дійде, можна махнути рукою й лишити таку людину напризволяще. Загубити штани — це так, як загубити голову. Як же висміюють такого чоловіка, що, прокинувшись, не може сам собі дати ради, а тільки питається:

— Жінко, де мої штани?

Хто має штани, той порядний. Хто ж їх не має — той безштанько. У Франції таких нікчем називали санкюльотами. А в нас презирливо казали: „Пани, на трьох одні штани". Ну, а в подружніх сварках найвагоміший арґумент був такий:

— От я тобу покажу, хто в нашій хаті штани носить!

Філологи кажуть, що слово „штани" в старовину мало вплив на багато похідних морфем, що так чи інакше зв'язані з красою і владою; сліди цього ще є в таких словах, як „баштани", „каштани", „штаб", „штандарт" і „штати". Крім каштанів, до установ, символізованих вище зазначеними словами ще до середини минулого століття жінок не допускали, так само, як і до вдягання штанів.

— А я з цим не згодна, — заперечує моя приятелька Андріяна, що носить чоловічі штани й чоловіче ім'я. — Жінки носили штани ще в гаремах. Може і твоя пра-пра-пра-прабабця Роксоляна ходила в штанах. Але чи означало це рівні права з чоловіками?

— Теж мені штани! Таж ти придивись, із чого вони зроблені! Хіба ж чоловіки згодились би ходити в таких прозорих, як люстро, тканинах? Ті, з дозволу сказати, штани були лише для того, щоб чоловіки бачили, що жінки голі.

Андріяна признала мені рацію, але виставила другий арґумент:

— А чоловіки носили колись спідниці, чи то пак, сукні! Греки й римляни ще перед Христом, а всі наші святі теж ходили в сукнях, — як би їх не називати: туніки, чи тоги, чи хітони... А греки й шотляндці їх і тепер вдягають!

— Еге ж, якщо хочуть людей розвеселити! А кожного дня вони їх так носять, як ми запорізькі шаравари! Але, власне, це мені й потрібно: якщо греки й шотляндці мають право носити спідниці — чому ми не маємо права вбиратися у штани?

— Хто ж тобі забороняє?

— Мій шеф. Вдягла оцей костюм на роботу, а він викликав мене і сказав:

— У нашім бюрі я ношу штани! Мені потрібна секретарка, а не секретар.

Отже, Андріяна мала рацію. Вдома вона могла одягнутися хоч і мавпою, але на праці права її були обмежені.

— Дивно, — сказала я. — Через те, що я сама не люблю штанів, я над цим ніколи не задумувалась.

— Та ж ти пригадуєш (ми ж із тобою однолітки), як під час війни ми перефарбовували військові штани та робили собі модну ношу. В ній і до Німеччини поїхали. Дивимося — а німкені по Берліну в штанах чимчикують, особливо взимку. І так не було їм перед ким свої чари виставляти, то ж і ходили, хто в чім міг.

— А ти забула, як тебе поліцай за штани заарештував?

— Так, так, пригадую. За те, що чоловічі. Жіночі штани мали застібатися збоку або принаймні ззаду.

— А чому ж так? Яка різниця? Чому чоловікам можна застібатися спереду, а нам — ні?

— Він мені сказав, що коли нема на це потреби, то це — непристойність, подібно до того, як би чоловік одягся жінкою.

— Ну, і що ж ти тоді зробила? Мусіла перешивати?

— Ні, просто вдягла штани задом наперед. На мені й так усе висіло, я тоді була з усіх боків однака.

„Тепер теж", - подумала я, але не вимовила. Андріяна за двадцять літ потовстішала на сорок фунтів.

— Тепер то вже жінки доборолись до того, що можуть мати застібку, де завгодно, а можуть її і взагалі не мати.

— Слухай, Андріянко, ти стаєш цинічна!

— Ти сама цинічна. Я просто хотіла сказати, що тепер жіночі штани здебільшого на ґумці.

Як ви знаєте, жіночі фігури, скільки б їх не було, діляться на дві основні групи: такі, що їх варт виставляти, і такі, що їм краще сховатися. Але це зовсім не значить, що жінки діють так, як їм належиться. Багато з них, за принципом „Contra spem spero", кидають виклик друтам і недругам і виставляють на показ усі свої двісті фунтів. Найкраще цього можна досягти в обтислій сукенці або штанцях, пошитих для підлітків. Але Андріяна носила штани з іншого розрахунку:

— Штани скрадають фігуру. Уяви собі мого або хоч би й твого чоловіка в плетенім джемпрі, тоді ти зрозумієш, що я маю на увазі. Уявити свого чоловіка в сукні я не змогла, але, уявивши в сукні Андріяну, прийшла до висновку, що вона б на тім виграла. Проте, як добра приятелька, я знову змовчала.

— До того ж, у штанах зручно, — додала Андріяна.

— Якраз навпаки, і саме тому я їх не хочу вдягати. Ще поки стоїш, то так-сяк, а як сядеш — то аж тріщать. У спідниці багато вільніше, та ще й ноги можна показати, кому захочеш. А вже як літо прийде — то в штанах, далебі, як у печі. Ні, нехай чоловіки паряться у своїх символах влади, а я вдягну міні-спідницю.

— Тут я з тобою згодна. Влітку ми можемо викорис-

(Закінчення на стор. 8-ій)

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ НТШ В ТОРОНТІ

Наукову Конференцію НТШ, що відбулася 17-го жовтня 1971-го року присвячено трьом нашим славним і визначним письменникам з приводу 100-річчя їхнього народження, а саме Лесі Українці, Василеві Стефаникові і Агатангелові Кримському.

Конференцію відкрив і вітав приявних голова проф. д-р Євген Вертипорох. Численна публіка заповнила велику залю Свято-Миколаївської школи.

В сесії, призначеній Лесі Українці, прочитано чотири доповіді: проф. д-р Богдан Романенчук прочитав доповідь „Леся Українка з вогнем Прометея". Твори Лесі Українки наснажені духом непримиренности до завойовника, а великою любов'ю до свого народу. Вона — проти угодовства і всякого вислужництва та співпраці з завойовником, проповідує геройічне зусилля до прометеївського чину. Леся Українка вірить в силу народу і як пророчиця Тірца, закликає до спротиву, до боротьби, бо хто не працює для свободи і добра своєї Вітчизни, той „вічний мрець".

Мгр Аріядна Стебельська в доповіді „Символ у драматургії в творах Лесі Українки" представила, що Леся Українка, йдучи за сучасною тоді течією неоромантизму, посиленого приміщення символу, покористувалася тим художнім засобом. Уся поезія Лесі Українки наповнена символікою, що має велику художню силу, що помагає розкривати ідейний зміст її творів та особливе значення має в драматургії, даючи нові можливості режисерської інтерпретації. Багатою символікою Леся Українка поставила нові підвалини модерному театрові, і його новим інтерпретаціям. Завдяки символам, які є далекі від візуально ограничених алегорій, наша авторка стала новатором у світовій драматургії.

Мгр Тоня Горохевич прочитала доповідь „Діялог і афоризми у творчості Лесі Українки" у драматичній поемі у якій саме афоризми і діялог відіграють особливу ролю у представленні ідейних конфліктів, поетеса могла найкраще висловитися і передати багатство свого духа. Таку широку панораму ідей, які передають прометеїзм, сизифізм, антеїзм чи орфеїзм, їх протиріччя і складність та глибину конфліктів Леся Українка передавала саме своїми діялогами, наче шпада гострими, що блищали афоризмами, сповненими думок, емоцій та поезії.

Поетеса користувалася афоризмами з Біблії, з усної народної творчости, різних майстрів слова, але найбільше їх творила самостійно. І через те вони є виявом її поетичної майстерности, есенцією філософічних роздумів, глибиною психологічних спостережень, милозвучністю ритму і цілого підтексту філософії в драмі. Афоризми є джерелом таємної краси, що визначається милозвучністю ритму, рими і фоніки, музикою слів, що її відчуваємо в індивідуальному мовостилі Лесі Українки.

Д-р Софія Карпинська: „Драматична творчість Лесі Українки в чужомовній критиці і перекладах". Перші твори Лесі Українки в Галичині і спочатку московська критика ставилася від'ємно, а українська придніпрянська не звертала уваги, а то навіть промовчувала. В західньо-европейській літературі також не згадується, через незнання української мови. Щойно в 1893 році Іван Франко згадав про твори Лесі Українки в "Beitraege zur Geschichte und Kultur" (Akademie Verlag, Berlin 1893).

У 1928-29 рр. Ян Махаль у творі "Die slavischen Literaturen" німецькою мовою і чеською „Словенська література", том 1-2, Прага, уважає Лесю Українку одною з найвизначніших письменників, що здобула собі відповідне місце в літературі новітньою формою і тематикою в поезії і драматургії.

У 1935 р. Д. Сновид в книжці "Spirit of Ukraine" згадує по драматичні твори Лесі Українки, яка писала до кінця свого життя з надією, що може хоч сучасники її не оцінюють, то наступне покоління її зрозуміє.

У 1955 р. проф. Ганс Кох у книжці "Die ukrainische Lirik" подає переклади деяких творів Лесі Українки німецькою мовою і коротку позитивну характеристику її творчости.

У 1963 році поміщено переклади деяких творів Лесі Українки в Франко-Українським Бюлетені, а в 1964 році Катерина Штуль в критичній статті оцінює творчість Лесі Українки, її всебічну мистецьку форму, а тематика її творів, хоча загальнолюдська, нав'язує до положення українського народу.

Російська царська критика творів Лесі Українки була неґативна, а комуністична, хоч дає признання незрівнянної перфектности у формі і мові, оригінальности мематики, одзак в їхній уяві Леся Українка — це марксистка, що змальовує боротьбу пролетаріяту з царським режимом.

З їх виводами не погоджується д-р Парсіваль Канди (Parcival Cundy) в Ukrainian Quarterly, том П, кн. 1, ст. 258), а також, аналізуючи її одну за другою драматичні твори, дає репліку неприхильним критикам, що Леся не все бере під увагу теми свого народу, а загальнолюдську тематику, що однак вказує на конфлікт українського народу в московській неволі. Окремо стоять її драматичні поеми, які вона написала при кінці свого життя: „У пущі", „Бояриня", як також у 1911 році вона викінчує „Лісову пісню" — глибоку символічно з психологічним насвітленням драму, яку порівнює з подібними творами Метернінґа, Гавптмана, як також знаходить деяку подібність до Шекспірівської.

Критичну оцінку творів Лесі Українки написав проф. Мезнінг в передмові до книжки "Spirit of Flame". В цій передмові, в якій вміщено переклади деяких творів Лесі Українки англійською мовою, що її видав Союз Українок Америки, автор полемізує з московськими критиками, що не хотіли зрозуміти основних ідей в творах Лесі Українки, і погоджується з осудом д-ра Казді. Леся Українка проломила бар'єру реґіоналізму українського письменства і створила новий жанр творів.

Твори Лесі Українки зрозуміло нове покоління. Її творчість все жива серед ряду найкращих мистців слова стівової літератури як це підкреслюють згадані критики. В українській літературі Леся Українка, Тарас Шевченко й Іван Франко належать до великої трійці поетів-геніїв.

Проф. д-р Данило Струк прочитав доповідь „Біографія для зрозуміння творчости Василя Стефаника". На підставі аналізи життєпису письменника відзначаються два чіткі періоди його творчости з малими відмінами. Прелеґент взяв під увагу перший період творчости В. Стефаника до 1905-го року і його відповідно насвітлив.

Мгр Іван Кузів прочитав доповідь „Поезія Агатангела Кримського в критиці Івана Франка". Літературна і наукова спадщина А. Кримського вимагає аналітичного опрацювання, хоч, на жаль, досі не присвячено цій справі належної уваги ні в УССР ні на еміграції. А. Кримський був незвичайно обдарований, володів 60-ти мовами, був вченим, дійсним членом НТШ, літературознавцем і критиком, збагатив українську літературу численними перекладами, автор численних оповідань і поезій. Стаття Івана Франка, яку він написав в „Літературно-Науковому Вістнику" під заг.: „Наша поезія в 1901 р.", яку присвятив А. Кримському, важлива, аналітична і розкриває поетичний талант А. Кримського з нагоди видання збірки його поезій „Пальмове гілля", в якій, окрім власних поезій, багато перекладів східніх поетів.

Леоніда Вертипорох
прес. реф. К НТШ

Українські студенти університету Міннесоти відзначили річницю української державности

Вже від тридцятьох років при університеті Міннесоти розвиває свою діяльність Український Студентський Клюб. На протязі років існування цей Клюб визначався більшою або меншою активністю залежно від його студентського складу.

В цьому році на університеті Міннесоти студіює понад шістдесят студентів українського роду. Понад п'ятдесят студентів є членами студентської організації а багато з них це вихованці і активні члени багатьох наших молодечих груп, а також активні члени ТУСМ-у.

Останніми роками наші студенти виявили в багатьох ділянках нашого громадського життя велику активність і надзвичайну організаційну зрілість. Завершенням цієї зрілости був імпозантно зорганізований святочний бенкет з нагоди проголошення самостійности України 22-го січня 1918 р.

У суботу увечері 22-го Січня ц. р. у залі готелю Ніколет зібралося велике число старшого громадянства і молоді, щоб спільним бенкетом урочисто відзначити цю світлю подію з історії українського народу. На бенкет прийшли також мейори міст Міннеаполіс і Сейнт Пол, панове Стенвіг і МкКарті, а губернатора стейту репрезентував головний стейтовий прокурор Ворен Спанавс. Свято відкрила українською і англійською мовами голова Студентського Клюбу Люба Левицька. Привітавши гостей і присутніх, вона попросила пароха української католицької церкви о. шамбеляна Кнапа відмовити молитву.

Після спільної вечері, оба мейори проголосили день 22-го Січня — Днем Української Самостійности при чому обидва підписали відповідну проклямацію. В імені губернатора стейту подібну проклямацію відчитав його заступник головний прокурор стейту. Під час цієї церемонії до головного стола підійшла делеґація ветеранів 1918 років, котрої голова ген. Филянович передав нашим студентам дуплікат тексту IV Універсалу.

Палкі промови українською і англійською мовами виголосили студенти Олександер Товстопят і Люба Левицька. Обидвоє поінформували присутніх про жахливе переслідування діячів української культури під совєтським режимом і при тому взивали присутніх включитися разом з нашими студентами в загально-українську протестаційну акцію.

У мистецькій програмі брали участь шість бандуристок, членів ОДУМ, Еля і Таня Вовк, Ірина і Оля Тарко, Галя Гаєва і Наталка Павлова, гарно виконавши в'язанку українських пісень, а співоче тріо дівчат Галя Вовк, Марія Кошуба і Марія Міщенко при акомпаньяменті студ. Богдана Лісовича проспівали ряд популярних українських пісень.

Головну промову вечора виголосив відомий лікар-діяч, голова УККА в Норт Дакоті, д-р Антін Жуковський.

Несподіванкою на цьому святі була передача грамоти професорові Грановському за його ініціятиву, тридцять років тому, заснувати Студентський Клюб при університеті Міннесоти.

Імпрезу закінчено молитвою, котру змовив парох православної церкви о. Антохій. Наприкінці свята господарі імпрези Люба Левицька і Ігор Амброзяк попросили всіх присутніх залишитися на забаву з танцями.

Зразу після вдалого відзначення річниці проголошення самостійности України, студенти взялися до дальшої праці, а саме урочистого відзначення полеглих в боротьбі з Москвою героїв Крут, а при тому перевести протестаційну акцію проти переслідувань діячів нашої культури в Україні. Виготовлено багато листів до сенаторів і конґресменів стейту, в котрих інформується про трагічні події в Україні та закликається їх піднести свій голос протесту проти дій совєтського режиму в Україні. Окремого листа виготовлено до президента Ніксона з підписами студентів і старшого громадянства, в котрому проситься доручити представникові Америки в Об'єднаних Націях піднести на форумі цієї міжнародної організації справу ломання прав людини теперішнім російсько-комуністичним режимом в Україні.

М. К.

Українці Фініксу врочисто відзначили Роковини Державности

З ініціятиви місцевого Відділу УККА в неділю 23-го січня в Сумівській домівці відбулася Академія з нагоди відзначення роковин проголошення Української Соборної Держави.

Після формального відкриття свята головою УККА Павлом Поліщуком, проклямацію Українського Дня в стейті підписану губернатором Джеком Вілліямсом, віднитав інж. Михайло Дидик, який також переводив мистецьку програму свята. Святочну промову виголосив Павло Поліщук, в якій нав'язав велику подію з перед 54-ох років до теперішньої ситуації.

Мистецька програма складалася з деклямацій, в'язанки українських стрілецьких і народніх пісень, інсценізації „Радісна Хвилина", і живого образу на тему „Молитва Українського Націоналіста". Виконавцями цих точок були члени юного СУМУ: Маруся, Галина і Ліда Королишен, Наталка Шпічка, Геня Козак, Ганя Помяк, Віра і Степан Савицькі і Маркіян Дидик.

Під час програми свята зложено поклін українським стрільцям у формі деклямації, яку виконав Осип Танасевич.

Свято закінчено співом українського національного гимну.

М. Д.

Марта Цибик концертувала в Савт Оренджі

23-го січня о год. 3-ій по полудні, наша талановита піяністка виступила із власним концертом у публічній бібліотеці в Савт Орендж, яка спонзорує „Молодих Музиків в Серії Концертів".

Марта Цибик показала свою незрівняну техніку гри в зразках великих композиторів, як „Італійський Концерт" — Йогана Баха, в сонаті оп. 20 — Франца Шуберта, в чотирьох творах оп. 119 — Йогана Брамса, та в баляді оп. 47 — Фридрика Шопена. Після кожного твору нашу піяністку нагороджувало рясними оплесками понад сто слухачів — учителів музики або піяністів. Під гучні і безперервні оплески Марту спонукали відіграти понадпрограмово твір Ліста — „Мадярська рапсодія ч. 11".

Перед датою концерту досить обширно подала місцева газета Мейплвуд-Савт Орендж Нюс-Рекорд, де м. ін. зазначено, що Марта Цибик скінчила Український Музичний Інститут, а пізніше студіювала в коледжі Джуліярд і там одержала наукові ступені бакалявра і мастера.

У цій замітці теж згадано, що вона концертує в українській громаді. Виступала вона також в Інтернаціональному Інституті в Бостоні і в Лінкольн Центрі в Ню Йорку. Марта є вже від довшого часу акомпаньяторкою Нюаркського Хорового Т-ва.

М. Г.

ЗА ЧИСТОТУ АТЛАНТИКИ

Осльо. — 12 европейських держав підписали договір проти засмічування Атлантійського океану. Цими державами є Британія, Західня Німеччина, Франція, Данія, Бельгія, Еспанія, Фінляндія, Норвеґія, Голяндія, Португалія і Швеція. У цій справі відбулася міжнародна конференція в Осльо.

Ще один зійшов зі сцени

І ще один з „театральної братії" відійшов зі сцени життя — актор українських театрів бл. п. Володимир Карпяк.

Хоч ми були приготовані, знаючи, що важка довголітня недуга помалу систематично з'їдала життя нашого друга, все таки на вістку про його смерть Володимира Карпяка, що роками був, як кажуть „в неґоду і погоду" нашим другом, потрясла нас, акторів, до глибини сердець.

Його докраю втомлене серце не витримало й завмерло навіки 19 січня 1972 року у Філядельфії.

Сл. п. Володимир Карпяк —

Бл. п. Володимир Карпяк народився у Перемишлі, Західня Україна, 1909 року. В 1934 році вступив до театру ім. Тобілевича, під мист. проводом Миколи Бенцаля. В театрі ім. Тобілевича виступає в операх: „Шаріка", „Дівча з Маслосоюзу" „Пригода в Червні", „Вій" та інш. Після об'єднання театрів ім. Тобілевича і „Заграви", продовжує працю в новому театрі ім. Котляревського, не тільки як співак, але як драматичний актор. За першої большевицької окупації ЗУЗ в театрі ім. Лесі Українки і в останньому українському театрі на рідній землі, у Львівському Оперовому Театрі, під мист. пров. Володимира Блавацького, займав місце прем'єра оперети. Як актор і співак, блиснув у таких незабутніх оперетах, як „Паґаніні", „Пташник з Тиролю", „Циганський Барон", „Циганське кохання", „Запорожець за Дунаєм". Також брав участь у операх „Тоска", „Аїда", „Мадам Батерфляй".

У 1943 році один з перших він зголосився до Української Дивізії „Галичина". На еміграції в Німеччині виступав у театрі „Ансамбль Українських Акторів" під мист. проводом Володимира Блавацького, а в Америці продовжував виступати в „Театрі у П'ятниці" під керівництвом Володимира Шашаровського, де брав участь майже у кожній виставі.

Рівнож відомий тисячам людей, як адміністратор Оселі в Лігайтоні впродовж кількох років.

Крім того великою мірою причинився до відновлення „Об'єднання Мистців Української Сцени", беручи участь у підготові з'їзду і змонтуванні Управи.

І так склалося, що актор і вояк, Володимир Карпяк грав остану свою ролю у п'єсі „Найкращі хлопці з дивізії", яка була його лебединою піснею на сцені.

За довгі роки праці в театрі не одна зморщка появилась на його лиці, але незмінною була його солідність, працьовитість і відданість українській сцені. Віддав сцені і рідному народові всі свої сили і все своє знання.

В остану дорогу прощали Покійного друзі-актори, що з'їхалися з Ню Йорку, Нюарку, Бінґгемптону і Філядельфії.

В п'ятницю 21 січня о 8-мій вечора відбувся парастас і панахида, яку відслужив о. парох Катедри св. Володимира Української Православної Автокефальної Церкви о. мітрат декан Степан Біляк. Після церковних відправ о. мітрат попрощав бл. п. Володимира Карпяка глибоким і зворушливим словом, сказавши, що всі ми приходимо на світ з вироком смерти". Прощали покійного від „Театру у П'ятницю" директор театру Володимир Шашаровський, від Братства Дивізійників п-полк. М. Ліщинський і від вояків УПА М. Ковальчин.

У суботу 22 січня в православній Катедрі Св. Володимира, о год. 8-мій вранці о. мітрат Степан Біляк відслужив Службу Божу і панахиду. По замкненні труни з тлінними останками бл. п. Володимира Карпяка, багато авт з товаришами і знайомими рушили на Український Православний цвинтар до Бавнд Бруку. Там вже чекали багато товаришів і приятелів Покійного. По відправі панахиди, прощали покійного в далеку дорогу голова ОМУС-у сотн. Юрій Кононів, від Братства Дивізійників мгр О. Луцький, від товаришів з театру — актор Ярослав Пінот-Рудакевич. На поминках зібралося понад 60 осіб у парафіяльній залі при Церкві Пам'ятнику.

Похоронами, зв'язаними всякими турботами в заступстві Дружини покійного і товаришів, зайнявся театральний колеґа і друг по зброї Євген Левицький. Поминками проводив мгр Олег Лисяк, який попросив о. мітрата відмовити молитву. По молитві жалібна громада засіла до столів. Під час жалібної трапези говорив Ярослав Кунц-Климовський, а відтак представник Оселі „Золотого Хреста" в Лігайтоні п. Ящук. Поминки закінчено молитвою.

І так ще одна акторська могила долучилася до акторських могил, розкинених по світі — в Англії, Німеччині, Австрії, Австралії і на землі американській, але не на своїй рідній землі.

Хай цих кілька скромних сердечних слів від товаришів-акторів залишаться на вічну пам'ять про Володимира Карпяка у серцях Української Громади.

Богдан Паздрій

Піонерська виставка кольорової світлини в Ню Йорку

Відкрита до 12 березня виставка в залі ОМУА при 2-гій вул. Ню Йорку, призначена на цей раз мистецтву піонерському в українській сучасній дійсності, а саме кольоровій фотографії.

У широкому світі мистецтво фотографіки - сьогодні уже визнана ділянка автономного мистецтва, в якому творча ініціятива мистця-світливця має широкі можливості творчого вияву.

Безумовно, що фотоплястика і фотомалярство, як мистецтво, в значній мірі залежні від технічних можливостей і їхньої експлуатації. Але, як довела практика і в цій зоні, людська винахідливість має широкі можливості себе творчо виявити.

Саме такою винахідливою особистістю являється автор-виконавець циклу кольорових світлин, загальновідомий нашій публіці Ню Йорку і поза цією метрополією, маестро Теодор Терен, автор численних рецензій на імпрези музичного та співацького репертуару.

Маестро Терен досвідчений практик фотографіки. Нещодавно любителі фотографічного мистецтва в Ню Йорку мали нагоду прослухати цікаву доповідь, яку виголосив цей доповідач в приміщенні ЛМК-у присвячену фотографіці.

Наскільки нам відомо в Україні були досі показані кольорові фотографії тільки частково на тлі чорно-білої фотографіки. Теж саме на збірній виставці УФОТО в Ню Йорку кольорові світлини творили тільки частину виставки. Таким чином виставка Т. Терена це перша суцільна індивідуальна виставка мистецької кольорової фотографії. Приблизно п'ять десяток кольорових пейзажів та деяку кількість портретних студій призначив мистець світливець на цю першу виставу.

Очевидно, що у нас про промислові можливості фотографіки, однаково чорної чи кольорово, покищо майже жадні, але не зважаючи на це не зашкодило б нашим аматорам фотографіки трохи безкорисно поекспериментувати, поглибити розуміння її технічних можливостей, розбудовуючи таким способом основи для кращої майбутности цієї галузі мистецтва.

В. Гаврилюк

СУЖА натаврувала переслідування діячів культури в Україні

Управа Спілки Журналістів в Америці (СУЖА) на своєму засіданні 16 лютого 1972 в Ню Йорку прийняла одноголосно наступну резолюцію:

Спілка Українських Журналістів в Америці, яка охоплює працівників щоденної й іншої періодичної української преси в З'єднаних Стейтах, з найбільшим обуренням таврує переслідування українських діячів культури в Україні, тим паче, що вони діють в межах тамошньої „д е м ократичної" конституції, яка говорить про свободу слова і друку. Останні арештування численних науковців і письменників доказують, що їхньою виною не є будь-які їхні „протидержавні" дії, а тільки приналежність до української нації і відвага чесно висловлювати свої думки в обороні правди і справедливости.

Спілка Українських Журналістів в Америці з невимовною прикрістю стверджує, що своїм підходом до останньої хвилі арештувань діячів культури так звана українська преса в Україні доказала ще раз, що вона українська тільки за своєю мовою, а не змістом і духом. Промовчуючи чи навіть одобрюючи ті арештування редакторі й співробітники тієї преси знову потвердили, що вони є безвольним знаряддям московської окупаційної влади, яка змагає до знівечення всіх проявів вільного українського духа.

Зате з найбільшим признанням треба ствердити, що вся українська преса в Америці та й узагалі в усьому вільному світі зайняла негайно одностайне становище супроти тієї нової хвилі арештувань і що всі українські журналісти у вільному світі знову доказали, що у справах вільної думки й культури вони вищі над усі різниці політичних поглядів чи віровизнання. Стихійний одностайний виступ усіх без вийнятку українських діячів пера поза Україною в обороні переслідуваних, але не скорених діячів культури, є найкращим доказом нашого близького зацікавлення всіма тамошніми подіями та нашого духового зв'язку з братами й сестрами в Україні.

Звернення АДУК

Асоціяція Діячів Української Культури звертається до організованої спільноти українців у діяспорі з закликом відмітити роковини великих постатей та подій нашої історії та культури, що припадають в 1972 році;

350-річчя від року смерти гетьмана України Петра Конашевича Сагайдачного, опікуна української Церкви і культури (переможний похід на Москву і перемога над турками під Хотином),

250-річчя від дня народження Григорія Сковороди, філософа - богослова, великого українського мислителя - предтечі Тараса Шевченка, учителя самопізнання, правди і любови,

90-річчя від року народження Михайла Бойчука, мистця - монументаліста, творця школи бойчукістів, педагога і мистецтвознавця, знищеного Москвою на засланні.

50-річчя від смерти Кирила Стеценка, одного з найбільших к о м позиторів часів національної революції, що привітав її твором: „Вкраїно, мати, кат сконав!" Життя його обірвалося рано, подібно як у Леонтовича — в трагічних умовах московської окупації.

30-річчя від року смерти Леся Курбаса, режисера, найвизначнішого діяча українського театру, зліквідованого московськими окупантами.

30-річчя від створення Української П о в станської Армії — збройного виступу українського народу проти наїзників України.

Президія ГУ Асоціяції Діячів Української Культури

Ню Йорк - Торонто,
2 лютого 1972 року

Відбувся вечір фолкльору

В суботу 12 лютого ц. р. відбувся в Ню Йорку Вечір Фолкльору Поневолених Націй, влаштований організацією Прихильників Антибольшевицького Блоку Народів в Америці, ПАБНА, та спонзорований Комітетом Поневолених Націй в Ню Йорку.

Повний успіх цієї імпрези треба завдячити цікавій програмі у мистецькому виконанні поодиноких національних груп та чисельно зібраній культурній публіці, яка з великим зацікавленням слідкувала за ходом дій на сцені, нагороджуючи виконавців в добре заслуженими оплесками. Відчувалося, що це не був звичайний собі вечір розваги, але якийсь дивний вечір глибокої туги і невідкличної постанови осягнути так довго очікувану і омріяну волю.

Програмою провадив п. Андреанський, член організаційного комітету, заповідаючи поодинокі точки та представляючи публіці виконавців. Програма почалась венесенням на сцену національних прапорів та відспіванням американського державного гимну, у виконанні жіночого хору СУМА „Жайворонки". З черги фільмовий актор Ричард Петрочеллі виконав рецитацію гетисбурського звернення президента Лінкольна, в якому він висловив знаменну думку про те, що жертви за волю нації не йдуть на марне та, що правління народу, через народ і для народу не зникне з землі. По короткому слові д-ра І. Добчева, голови організаційного комітету, розпочалась мистецька програма.

Хор СУМА „Жайворонки", під проводом інж. Р. Степаняка виконав чотири пісні, з яких перша своїм змістом була неначе українським відгуком на звернення президента Лінкольна:

. . .„Самостійну Державу
розбудуєм на славу,
запануєм на тисячу
літ"!

Голоси „Жайворонків" дзвінкі і милозвучні, їхнє виконання виявляє мистецьку культуру, дисципліну і влучну інтерпретацію українських народніх пісень. Опісля чергувались приємні виступи танцювальних груп: словацької, польської, мадярської, хорватської і української, яку творила група молоді з Асторії під керівництвом п. О. Оприско.

Другу частину програми розпочав білоруський жіночий хор „Калина" під проводом п. Борисовця. Хор виконав п'ять народніх пісень. По цьому знову чергувались виступи танцювальних ансамблів: німецького, кубинського і українського, „Верховинці", під проводом п. О. Гензи.

Кубинська група виконала свій „Привіт музиці Куби", який складався з танкових хороводів, злучених з рецитацією, показом народніх жіночих строїв та з пантоміми, виконанні десятилітньою дівчинкою, яка виявила незвичайну сценічну здібність.

Фінал вечора становив виступ наших чудесних „Верховинців".

Треба побажати, щоб слідуючий мистецький виступ поневолених націй відбувся не в шкільній авдиторії, а в Карнеґі Гол, на що є відповідні мистецькі кваліфікації, а фінансова спроможність повинна також знайтися!

Л. В.

КАРТИНИ В. ХМЕЛЮКА В ПАРИЖІ

В готелі „Друо" відбулася продажа - ліцитація великої збірки картин українського маляра Василя Хмелюка. Родом він із Києва, довгий час живе у Франції, про нього критик С. Кювстлер писав, що „він наближається до Руо, але у нього більше ніжности, зовнішній світ набирає потворних аспектів". 37 творів, що були вже власністю швайцарського банкіра Е. Окера, було продано за 153 тисячі фр., себто 30 000 долярів. Це були переважно олії та кілька ґвашів і одна пастеля.

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ В СТОЛИЦІ АРҐЕНТИНИ, БУЕНОС АЙРЕСІ

Неділя, 5-го грудня 1971-го року, ввійде в історію, як найбільше українське національне свято в Південній Америці. Того дня, при великому здвизі народу, в цьому й численних українських паломництв з інших країн, зокрема з Канади і З'єднаних Стейтів Америки, торжественно відкрито в столиці Арґентини, Буенос Айресі, величавий пам'ятник Кобзареві України, Тарасові Шевченкові. Описи цих торжеств були своєчасно подані на сторінках „Свободи" і англомовного „Українського Тижневика". На цьому місці подаємо деякі із фотознімок, на яких утривалено поодинокі фраґменти тієї історичної події.

Вилита у бронзі маєстатична постать Кобзаря України, Тараса Шевченка, на гранітному п'єдисталі могутнього пам'ятника у виконанні скульптора Леоніда Молодожанина після його відкриття в парку Третього Лютого в серці арґентинської столиці Буенос Айрес пам'ятної неділі, 5-го грудня 1971-го року. Від пам'ятника відходить, відкривши його та виголосивши палку промову, амбасадор З'єднаних Стейтів Америки в Арґентині, бувший губернатор стейту Коннектикат Джон Девіс Ладж. У своїй промові амбасадор Ладж звернув увагу, що Шевченко на цьому пам'ятнику вказує рукою на поставлений недалеко в тому ж парку пам'ятник Вашингтонові та пригадав його слова, що й Україна колись діждеться „свого Вашингтона з його праведним законом".

The majestic monument of Ukraine's Poet-Laureate Taras Shevchenko, unveiled on the memorable Sunday, December 5, 1971, in Buenos Aires, Argentina. The bronze statue on a granite pedestal is the work of sculptor Leo Mol-Molodozhanyn of Canada. The memorial is located in the February Third Park, in the heart of Buenos Aires. Photo above shows the Hon. John D. Lodge, U.S. Ambassador to Argentina and former Governor of Connecticut, leaving the site after unveiling the monument. In his remarks Ambassador Lodge noted that Shevchenko's hand on the statute points in the direction of George Washington, America's first President, whose monument also stands in the park. The Ambassador aptly recalled Shevchenko's yearning for "Washington's just law".

Для зібраних біля закритого пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі зближається торжественна хвилина відкриття, як до пам'ятника підходять репрезентанти двох великих північно-американських країн в Арґентині: амбасадор ЗСА Джон Девіс Ладж і амбасадор Канади Альфред П. Біссонет (на фото по середині), яких супроводить президент Секретаріяту СКВУ Йосип Лисогір.

The hour of the unveiling nears as the highest ranking representatives of the U.S. and Canada, Ambassadors John D. Lodge and Alfred P. Bissonet (center), are escorted by WCFU President Joseph Lesawyer to the foot of the statue.

Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі попередив могутній похід вулицями арґентинської столиці, в якому взяли участь численні місцеві організації зі своїми прапорами та численні українські паломники з багатьох країн світу, зокрема з Канади і ЗСА.

A parade through the streets of Argentina's capital preceded the unveiling of the Shevchenko monument. Local Ukrainian organizations, their banners flying high took part in the march, as did many visitors from other countries of the free world, including several hundred from Canada and the U.S.

Група дівчат із Спілки Української Молоді (СУМ) в Арґентині в поході до пам'ятника Шевченкові, щоб взяти участь у величньому торжестві його відкриття.

A group of SUM girls march in the parade prior to the monument unveiling.

Після походу тисячні маси народу зібрались біля закритого пам'ятника, очікуючи зворушливої хвилини його відкриття.

Thousands of Ukrainians assemble at the Shevchenko monument site, awaiting the statue's official unveiling.

Полотно стягнено, пам'ятник відкрито й могутня постать Кобзаря високо підноситься на тлі прапорів та парку і довколишніх будинків.

The cover comes down and the majestic figure of the Bard rises amid hundreds of banners.

Перед відкритим пам'ятником став головний репрезентант країни Вашинґтона в столиці Арґентини, амбасадор Джон Девіс Ладж, щоб виголосити своє пам'ятне слово. Амбасадор Ладж говорив еспанською мовою країни, що — як і раніше Америка — вшанувала Кобзаря України поставленням йому величного пам'ятника. Біля амбасадора Ладжа стоїть репрезентант Світового Конгресу Вільних Українців, тодішній президент його Секретаріяту, Йосип Лисогір.

U.S. Ambassador John D. Lodge stands in front of the just unveiled monument, preparing to deliver his address. Mr. Lodge spoke in Spanish in deference to the country which — like America earlier — honored Ukraine's greatest poet and universal champion of freedom. Standing next to Ambassador Lodge is Joseph Lesawyer, the then President of the Secretariat of the World Congress of Free Ukrainians.

Голова Комітету Пам'ятника Тарасові Шевченкові в Арґентині, д-р Василь Іваницький, сердечно подякував амбасадорові Ладжові за його палку промову.

Dr. Basilio Ivanytzky, president of the Shevchenko Memorial Committee in Argentina, is seen thanking Ambassador Lodge for his tribute.

Подвійна радість амбасадора Ладжа та українського юнацтва — відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові та рідкісна зустріч при цій нагоді.

Ambassador Lodge among Ukrainian youngsters. Both share in the joy of having witnessed the memorable unveiling.

У відкритті пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі взяли численну участь священики Українських Православної і Католицької Церков із своїми Владиками Митрополитом Української Автокефальної Православної Церкви Владикою Мстиславом та Єпископом цієї Церкви Владикою Іовом і українським католицьким екзархом Арґентини Владикою Андрієм Сапеляком.

Амбасадор Ладж і його дружина так одушевились своєю угастю у відкритті пам'ятника Кобзареві України в столиці Арґентини та своїми зустрігами з українцями, що запросили до себе в гості групу українців з ЗСА в кількості приблизно 100 осіб. Гостина відбулася в приміщеннях амбасади в гетвер, 9-го грудня. На фото: амбасадор Ладж вітає в амбасаді українських гостей з Америки. Під емблемою амбасади висить синьо-жовтий український прапор, а по його боках зоряний американський та прапор амбасадора.

Ambassador and Mrs. Lodge, overjoyed by their participation in the Shevchenko monument unveiling, invited a group of some 100 Ukrainians from the U.S. to the Embassy for a reception on Tursday, December 9. Photo above shows Ambassador Lodge greeting the guests at the U.S. Embassy. The Ukrainian blue-and-gold banner is seen under the embassy insignia, flanked by the American and the Ambassador's flags.

У відповідь на привітання амбасадора відповів голова делегації, Йосип Лисогір.

Joseph Lesawyer, head of the Ukrainian delegation, replies to the Ambassador's greetings.

Амбасадор Ладж (зліва) з первоієрархом УАПЦ Митрополитом Мстиславом.

Ambassador Lodge (left) and Metropolitan Mstyslaw.

Делеґація УККА з амбасадором Ладжом. Стоять (зліва): віце-президент УККА о. шамб. Мирослав Харина, екзекутивний віце-президент УККА Йосип Лисогір, пані Маруся Бек, амбасадор Ладж, віце-президенти УККА Антін Батюк і Володимир Мазур.

UCCA delegation with Ambassador Lodge, left to right: Msgr. Myroslaw Charyna, vice-president, Joseph Lesawyer, executive vice-president, Miss Mary Beck, Ambassador Lodge, Anthony Batiuk and Wolodymyr Masur, vice-presidents.

Пані Маруся Бек передає амбасадорові Ладжові подарунок — англомовні книжки про Україну.

Miss Mary Beck presents Ambassador Lodge with a gift — English language books on Ukraine.

Під гас прийняття відбувся також концерт. На фото: співає оперова співагка пані Марія Лисогір. Сидять (зліва) Владика Мстислав, амбасадор Ладж, пані Маруся Бек, дружина амбасадора Ладжа, пані Марія Харина та пані Слава Стецько.

The Ukrainian group presented a program of Ukrainian song and dance during the reception at the U.S. Embassy. Photo above shows operatic soprano Mary Lesawyer rendering a vocal selection. Seated, left to right, are Metropolitan Mstyslaw, Ambassador Lodge, Miss Mary Beck, Mrs. Lodge, Mrs. Maria Charyna and Mrs. Slava Stetzko.

Очевидно, що під гас прийняття не могло обійтись і без показу прекрасних українських народних танків.

No show is complete without the colorful Ukrainian folk dancing. Above a group of Ukrainian dancers whirl to the delight of hosts and guests.

За подарунки від українців, амбасадор Ладж віддягився, крім гостинности, пам'ятковим подарунком своїм гостям, передавши на руки Й. Лисогора мініатюрну золоту емблему амбасади.

In return for the many gifts received, Ambassador Lodge presented a miniature gold emblem to the Ukrainian group, received by Mr. Lesawyr.

До найбільш зворушливих під гас прийняття належала зустріг амбасадора Ладжа з громадянами Коннектикат, для яких він свого гасу був губернатором. На фото (зліва): пані Марія Лисогір, пані Анна Лисогір — мати головного предсідника УНС та найстарша віком паломниця з Америки, амбасадор Ладж і його дружина та Василь Гіль, який при цій нагоді вругив амбасадорові Ладжові альбом кольорових фотознімок із зустрігей колишнього губернатора Коннектикат з українцями з різних нагод, зокрема підписування ним проклямацій Дня Української Незалежности. Зустріг із своїми колишніми „односельганами" та пам'яткові фотознімки справили амбасадорові Ладжові та його дружині окрему приємність.

The reception provided an opportunity for a reunion between Ambassador Lodge, a one-time Governor of Connecticut and his constituents. Photo above shows, left to right, Mrs. Mary Lesawyer, Mrs. Anne Lesawyer, UNA president's mother and the oldest in U.S. group of visitors, Ambassador and Mrs. Lodge, and Wasyl Gil who presented an album to the Ambassador, containing photos of his past meetings with Ukrainians in the state of Connecticut, notably on the occasion of proclamation signings designating January 22nd as Ukrainian Independence Day. Mr. and Mrs. Lodge were extremely pleased with this memento.

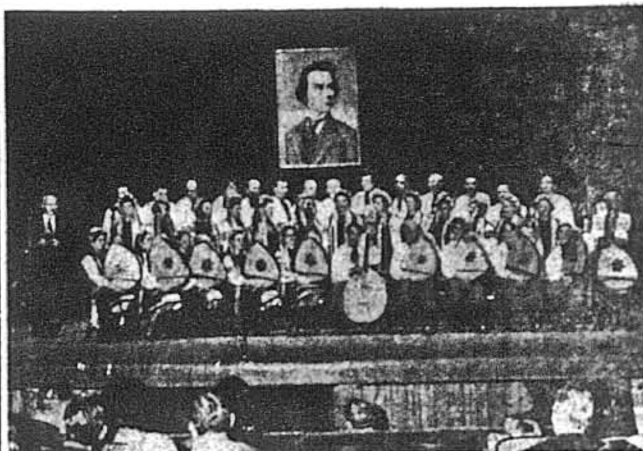
Очевидно, що при такій нагоді не могло забракнути і всюдисущого маестра Василя Авраменка, якого і видно на фотознімці між амбасадором та пані Ладж.

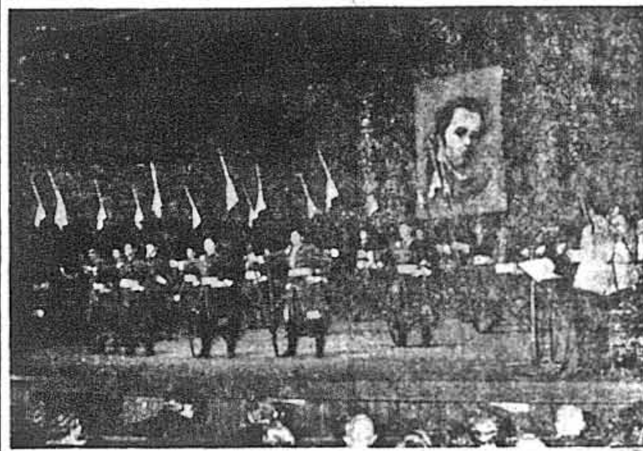
Vasyl Avramenko, dean of Ukrainian choreographers, is never absent from memorable occasions. Above, Mr. Avramenko is flanked by Ambassador and Mrs. Lodge.

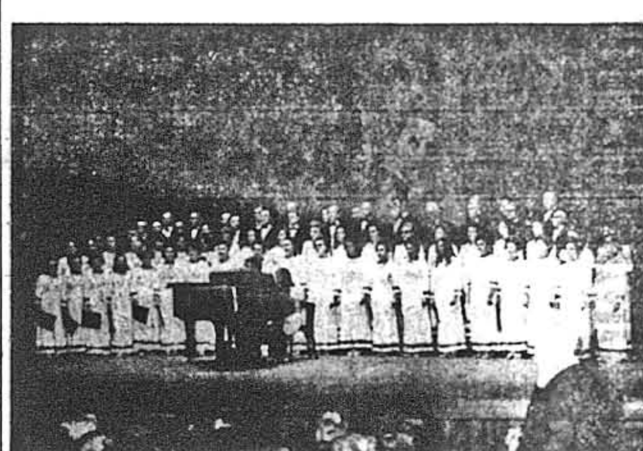
Леонід Молодожанин автор-скульптор велигнього пам'ятника Тарасові Шевгенкові в столиці Арґентини, Буенос Айресі. Як відомо, цей сам скульптор виконав також монументальний пам'ятник Кобзареві України в столиці ЗСА, Вашинґтоні.

Leo Mol-Molodozhanyn Ukrainian sculptor from Canada, who designed and executed the Taras Shevchenko monuments in the US and Argentina.

З нагоди відкриття пам'ятника Тарасові Шевгенкові в Буенос Айресі влаштовано „Тиждень Української Культури", що вклюгав виставку українського народного мистецтва, фестиваль української пісні і танку, пресову конференцію і прийняття для делеґацій з інших країн, наукову доповідь, філятелістигну виставку, баль та ювілейний Шевгенківський концерт у заповненій вщерть великій на 1,700 місць залі театру Колісео. Хори, танцюристи-балет, і солісти та бандуристи виконали програму концерту, що й видно на цих фотознімках.

A "Week of Ukrainian Culture" was held in Buenos Aires in conjunction with the Shevchenko moument unveiling. This included exhibits of Ukrainian folk art, a festival of Ukrainian song and dance, a press conference and a reception for guests from other countries, a scholarly conference, a philatelic exhibit, a ball and a concert at the capacity filled Coliseo auditorium. Choirs, soloists and bandurists appeared in the impressive program.

Стрілянина в селі Портнягіно

Президія Верховного совета СССР у Москві нагородила „Віктора Карпенка, 37 років, українця, члена КПСС, інспектора кримінального розшуку" ордером „червоної зірки". Газета „Ізвестія" з 26 лютого 1972 р. повідомила про той „указ" і пояснила, що сталося. Ще в жовтні 1971 р. в селі Портнягіно, Кемеровської області в Росії „злочинець Сізіков убив з дрібнокаліберної ґвинтівки двох громадян і двох поранив". Про причину вбивства не згадується. В. Карпенко прибув на мотоциклі до місця події, де Сізіков поранив і його, але міліціонер вибив з рук зброю. Злочинець намагався втекти, міліціонер поранив його в руку, а потім вів майже два кілометри до міліції, доки на місце випадку не прибули співробітники міліції.

Викрадач колгоспної худоби поранив міліціонера

Київ. — Президія Верховної ради СССР у Москві нагородила медаллю „За відвагу" ляйтенанта міліції із Старобільського, Ворошилов градської області, М. Колінька. Він очолював „оперативну групу, яку послали в колгосп ім. Шевченка. Група мала виявити і затримати злочинців, які крали худобу з ферм того колгоспу". Газета „Молодь України" з 26 лютого надрукувала повідомлення про ту подію на першій сторінці: „Пошук дав змогу виявити злочинців, коли вони намагалися вкрасти худобу. Один із них вчинив збройний опір і завдав М. Колінькові поранення ножем. Та він продовжував переслідувати злочинця і затримав його". Не згадується, чи затримано й інших, ані прізвища затриманого, чи про суд над ним.

В СССР розпочалась „всесоюзна" стандаризація ділової документації

Київ. — Начальник Відділу Українського республіканського центру метрополії і стандартизації А. Лозовий поінформував на сторінках „Радянської України" з 8-го лютого про перехід „республіки' на нові стандартні, єдині за формою для всього СССР формуляри - папери, що їх використовується в діловодстві. „Акти, довідки, протоколи, ділові листи, інструкції, накази... До чотирьох мільярдів ділових паперів „управлінської документації" складається щороку в нашій країні, пише А. Лозовий про увесь СССР, зазначаючи, що приходить край старій системі документації й розпочинається нова, стандартизована „для всієї країни": „Встановлюється єдина схема побудови форм усіх управлінських документів, замість понад 2 000 форм тих, що нині ще існують... Стандарт передбачає друкування тільки одноколірних блянків, що дає економічний ефект понад 7 мільйонів рублів на рік". Про те, якою мовою будуть друкуватися такі „всесоюзні стандартні блянки", не згадано. Автор інформації стверджує, що „створення єдиної системи управлінської документації — лише початок великої справи", і закликає підприємства та організації „республіки", себто України, пляномірно й цілеспрямовано переходити на нову, стандартизовану документацію.

Літні курси УВУ в Мюнхені 1972 р.

Головна ціль ВЛКУ

Щороку під час літнього семестру Український Вільний Університет влаштовує Високошкільні Літні Курси Українознавства (ВЛКУ). В програмі викладів УВУ з 1971 р. читаємо про них таке: „ВЛКУ призначені для студентів і студенток европейських і позаевропейських високих шкіл, які хочуть поширити й поглибити своє знання про Україну в її сучасному й минулому... вони є однією з кращих нагод для особистих контактів та виміни думок між українськими студентами з різних країн. В останніх роках взяли участь у Літніх Курсах УВУ студенти з Австралії, Австрії, Англії, Бельгії, Бразилії, ЗСА, Італії, Канади, Німеччини, Франції, Швайцарії та Югославії".

Наведені слова коротко, але дуже виразно визначають головну ціль УВУ при влаштовуванні Курсів Українознавства, а саме: дати українській молоді з різних країн ширше й глибше знання про Україну та через особисті зустрічі уможливити їхнє духове зближення, так потрібне на чужині в теперішній час.

Враховані в програмі з 1971 р. країни свідчать про неабияке зацікавлення цими курсами, коли участь у них брала студіююча молодь майже з усіх країн поселення нашої еміграції.

Програма цьогорічних курсів

Користаючи з досвіду попередніх років, Сенат УВУ взяв до уваги різні прийоми для справнішого проведення курсів з наміром найраціональнішого використання вільного часу, в якому вони відбудуться, але без перетяжування учасників надмірною кількістю викладів. Курси триватимуть три тижні з тим, що суботи й неділі залишаються вільними від викладів.

Досі устійнено вже педагогічний склад: професорів, доцентів і викладачів УВУ, які візьмуть участь у курсах і узгіднено програму викладів, що охоплює головні ділянки українознавства — українську культуру, мову, літературу, історію й географію.

Крім самих викладів з вичислених ділянок знання, професори проведуть також семінарі для ширшого обговорення й кращого запам'ятання прослуханого матеріялу та приготують найважливішу документацію із свого предмету викладів для передачі кожному учасникові курсів на власне користування. В семінарах мають брати активну участь всі учасники курсів.

Для більшої активізації підшукується таких студентів-учасників, які підготовили б короткі семінарійні праці на тему викладів і зреферували б їх на семінарах. На закінчення курсів бажаючі можуть скласти іспити з вислуханих предметів і отримають свідоцтва ВЛКУ Українського Вільного Університету.

Нижче подаємо педагогічний склад та програму Літніх Курсів на 1972 р.

1. Д-р інж. А Жуковський: Українська держава 1917-1921 рр.
2. Проф. д-р Б. Кордюк: Водне господарство; Розвиток земле-знавчих наук.
3. Проф. д-р Кубійович: Національний склад населення Української РСР в 1959 і 1970 рр.
4. Д-р Б. Микитюк: Українські дохристіянські колядки.
5. Д-р К. Митрович: Сковорода в сучасній радянській філософії.
6. Проф. д-р Я. Рудницький: Мовні права українців у діясорі.
7. Мгр П. Цимбалістий: Старе українське літописання.
8. Проф. д-р В. Янів: Головні етапи розвитку української науки.
9. Доц. д-р Г. Васькович: Розвиток національно-політичної думки в Україні.

У вільні від зайнять дні курсанти зможуть відвідувати визначні пам'ятники Мюнхену, бібліотеки, музеї тощо та влаштовувати розвагові програми: спільні прогулянки в Альпи, відвідини театрів і опери, товариські забави і т. п.

Союз Українських Студентів Німеччини (СУСН) плянує влаштувати під час ВЛКУ студентську конференцію. В програму ввійдуть дві актуальні теми: 1. Обговорення змагань української інтелігенції шістдесятих років, особливо обговорення публікацій, спрямованих проти русифікації української культури шкільництва та громадсько-державного життя; Інформації про Олімпіяду в Мюнхені та про участь у ній українських спортовців. Для опрацювання обидвох тем мають бути залучені студентські доповідачі з різних країн.

Місце і час відбуття курсів

Високошкільні Літні Курси Українознавства відбудуться цього року так, як і попередніх років, у Мюнхені в приміщеннях Українського Вільного Університету. Адреса нижче. Найдогідніший час на проведення цих курсів, на думку Сенату УВУ, це три останні тижні перед Олімпіядою, конкретно від 7-го до 25-го серпня 1972 р., так, щоб після їх закінчення учасники курсів мали змогу відвідувати також цю небуденну, світового значення, імпрезу. Саме з уваги на Олімпіяду цьогорічні ВЛКУ повинні викликати широке зацікавлення серед української молоді, тому що беручи участь на курсах, за відносно невеликими додатковими коштами, молодь зможе зараз після того бути на Олімпійських змаганнях, які триватимуть від 26-го серпня до 10-го вересня 1972 р.

Запрошення на ВЛКУ

Подаючи в цій інформації ціль, програму, час і місце відбуття курсів, ми одночасно запрошуємо нашу студіюючу молодь до якнайчисленнішої участи в них. Крім самих студентів різних високих шкіл, у курсах можуть взяти участь також учениники вищих кляс середніх шкіл і гімназій.

Оплата за тритижневі курси дорівнює 100.-нм. Менше забезпечені студенти отримають знижку. Всі учасники курсів можуть рахувати на приміщення по знижених цінах та користуватися при харчуванні тими полегшами, що з них користають інші студенти в Німеччині. Але для того потрібно скоро ВЛКУ, щоб була змога заздалегідь підшукати й зарезалегіть підшукати й зарезервувати всім дешевші помешкання. Зголошення просимо надсилати до 15-го квітня 1972 р. на адресу:
Ukrainishe Freir Unversitat
8 Munchen 80.
Laplace Str. 24,
Bundesrepublik Deutschland

Учасники курсів можуть старатися про студійні стипендії від Комісії Допомоги Українському Студенству (КоДУС), тому, що Український Вільний Університет не має фондів на уділювання стипендій. Адреса КоДУС-у така:
KoDUS-F-95 Sarcelles
29, rue des Baues, France

Г. Васькович
Керівник ВЛКУ

4-ИЙ РІК БУДУЮТЬ „КИЇВТОРГРЕКЛЯМУ"

У Києві чотири роки тому розпочали зводити великий будинок, в якому має розміститись управління й деякі цехи „Київторгреклями". Тепер у ній працюють 800 людей, але немає відповідних приміщень, а запити на рекляму великі. В Україні і особливо в Києві намножилось багато реклямних майстерень, спілок тощо. „Культура і Життя" з 10 лютого писала, що „нині в Києві є майже 30 таких установ і „установочок". Більшість із них це „карликові" господарства з майже кустарною базою виробництва"... Кожна та реклямова установа „витрачає тисячі карбованців на устаткування. Коли б ці кошти об'єднати, можна було б нарешті завершити розпочате ще в 1968 р. будівництво комбінату „Київторгреклама".

Урочистості в українській православній церкві св. Вознесіння у Кліфтоні

На протязі двох тижнів настоятель церкви св. Вознесіння о. протопресвітер Т. Форостій із пані-матко-ю Анною і вся наша православна парафія пережили у своєму житті небуденні події. 30 січня відбувся шлюб о. Івана Куліша з Аріядною, дочкою о. Форостія. Чину шлюб довершив сам Всепресв. Владика Митрополит Мстислав у сослуженні голови Консисторії о. протопресвітера А. Селепини та о. прот. Земляченка. Парафіяни численно взяли участь в цьому торжестві. Шлюб відбувся о год. 3.30 по полудні, хор співав під дир. проф. О. Головацького. За старим українським звичаєм Владика митрополит перевів чин присяги за уставом Митроп. Петра Могили. По шлюбі Вл. Митроп. виголосив слово, в якому висказав радість, що ось за два тижні молодий стане в ряди церковних служителів. Вітав не тільки молодого, майбутнього о. Івана Куліша, але й його дружину, яка має в його житті стати його помічницею-сопутницею.

о. Іван Куліш

У неділю 13-го лютого відбулось друге торжество, а саме висвячення о. діякона Івана, чину якого доконав Вл. Митроп. в церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, 10-го лютого, а в неділю вже чину поставлення в сан священика довершив Владика Архиєпископ Марко. Подія рідкісна в житті парафіян, то й не диво, що церкву вщерть виповнили прихожани, як і наші брати католики. Владиці Архиєп. Маркові сослужили: о. настоятель, протопресвітер Т. Форостій, о. протопресвітер А. Селепина, Голова Консисторії, о. мітрат Ф. Шпаченко та о. протодіякон Вол. Поліщук, який своїм голосом причинився у великій мірі до небуденного свята в житті парафії, він кол. член Капелі Бандуристів Китастого.

Ціла Служба Божа стояла під враженням висвяти о. діякона Івана Куліша в сан священника. Цього чину довершується по Великому Вході. „Аксіос" сильно лунало й викликало велике враження на присутніх. По скінченні торжественної Сл. Божої, присутні зійшли до церковної залі й засіли за бенкетний стіл. Бенкет на честь новоисвяченого о. Івана улаштував о. настоятель Т. Форостій. Трапезу поблагословив Вл. Архиєп. Марко. Бекетом проводив о. настоятель, який при кінці трапези представив усіх присутнім за головним столом, а то: Владику Архиєп. Марка, о. д-ра Вол. Клодницького з пані-маткою, батьків о. Івана, Василя та Тетяну Кулішів; свою паніматку Анну, о. Івана і його дружину Аріядну, о. протопросвітера, голову Консисторії А. Селепину, о. прот. Є. Новіцкого, брата пок. Владики Олександра, Валю, сестру о. Івана Юрчак із Філядельфії, сина Зеновія із нареченою Параскевією Козоніс (грекиня), зятя, асистента унів. Иосипа, Богена, ред. Петра Ямняка, д-ра І. Марченка, та із залі з гостей Василя Колодія, п. Вонсовича з Трой та п-ю Баран. При тім о. наст. сердечно вітав усіх присутніх. Після того о. Іван із дружиною Аріядною приступили до великого торта, спорядженого в їхню честь і перекроїли. Владика Марко висказав свою радість, що саме йому припала ця честь поставити в сан о. Івана. Гратулював батькам за те, що так гарно виховали своїх дітей. Згадав Владика Бавнд-Брук і набуття нової посілости, закликаючи прийти із матеріяльною допомогою. Голова Консисторії о. протопресв. А. Селепина підкреслив, що нинішній — великий день не тільки в житті кліфтонської парафії, а всієї Української Православної Церкви, яка в особі о. Івана здобула багатонадійного священика. При цьому звернув увагу, що о. Івана знає, ще як вівтарного хлопця із табору в Німеччині і тому знає, що о. Іван буде чесно сповняти свій священичий чин для Церкви й нашого народу. Пан Кравс, голова церковного уряду привітав о. Івана від того ж уряду та особисто і при цьому й від уряду й від себе вручив дарунок. Отець д-р В. Клодницький сказавши промову, звернувся до о. Івана і побажав йому, як і його дружині багато радості в їхньому житті. О. прот. Є. Новіцький висказав думку, що сьогодні важко здобути нового священика і тому сьогодні це велике свято у всій Православній Церкві, тим більше він о. Івана щиро вітає в ряді служителів на христовій ниві. Вітав, і бажав всього добра о. мітрат Шпаченко, о. протодиякон передав через о. наст. свої побажання, а з ними і ред. П. Ямняк. При кінці промовив сам о. Іван Куліш. Він висказав свою велику радість з приводу того, що його задушевні мрії сповнилися, що він може вступити на священичий шлях, працювати на славу Бога й українського народу. Дякував Вл. Митрополитові Мстиславові, Вл. Маркові, всім сослужителям, як і всім присутнім, що прийшли звеличати таке рідкісне свято. Дякував і своїм батькам за їхню опіку і виховання. Отець Іван по скінченні Гай Скулу, ще скінчив два роки університету, а потім Богословські студії в Академії св. Андрія у Вінніпегу.

Відтак виступив о. настоятель подякувавши всім що причинилися до цього святкування. Присутні на залі приступали із своїми подарками до о. Івана та пані матки Аріядни та складали їм свої побажання. Це небуденне свято, закінчив молитвою о. протопресвітер Артем Селепина та Владика Архиєп. Марко.

Петро Ямняк

Студентське Товариство ім. А. Коцка в Клівленді

Студентське Т-во ім. А. Коцка, під проводом енергійного голови А. Міхняка розгортає чимраз більшу діяльність. По кількох вдалих виступах, 21-го січня 1972-го року відбулися ширші сходини членів згаданого товариства, на які були запрошені представники інших національностей. Крім українських студентів були представники: Загаскав — від литовців, С. Репко – від хорватів, Е. Пуґна — від румунів, Р. Аукстуліс — від балтійських народів. При перекусці розгорнулася ширша дискусія, в якій забирали голос подані вище представники й також В. Морозинська від клівлендського Т-ва, та Л. Боднар від українського Студентського Клюбу при Кент Університеті.

Виходило з дискусії, що згадані національності мають одну й ту саму проблему, з котрою не може погодитися молодь, а саме безліч організацій і товариств, що замість доповнятись, взаємно себе поборюють.

Дискутуючи над створенням міжнаціональної студентської організації, до котрої входили б представники від усіх національних студентських товариств, представник хорватів підкреслив, що це не означало б злиття національностей, але вони всі мали б творити дорогоцінну мозаїку і взаємно собі допомагали б в осягненні намічених цілей.

У висліді дискусії вибрано міжнаціональний п'ятичленний Комітет, що має опрацювати статут і плян праці згаданого товариства.

О.П., прес реф.

Про „Екран"

Дванадцять тижнів тому появилося останнє число „Екрану" за місяці травень-вересень з портретом Алли Горської на його першій сторінці, а передостаннє з портретом Лесі Українки.

На жаль, мимо найкращої волі, знову через великі грошові труднощі, журнал і надалі не може точно появитися. Про це ми пригадуємо при кожній нагоді. Коло постійних читачів є замале, щоб запевнити журналові достатню фінансову базу, а тим самим і постійну його двомісячну появу.

У сьогоднішньому часі не можна багато надіятися на книгарні, бо вони загалові українського громадянства, в більшості, майже невідомі, а то й дуже часто зайві.

Для поширення кола читачів нам вдалося запросити до співпраці кількох студентів, пластунів і сумівців, батьків та молодих громадян, які виявили зацікавлення „Екраном" і його поширенням у безпосередній продажі читачам і в збиранні актуальних матеріялів з праці їхніх організацій. Та, на жаль, вони обслуговують всього кілька осередків українського поселення, в яких живуть.

На основі їхніх звітів, ми сміємо твердити, що коли б нам вдалося приєднати співробітників на більшість українських скупчень у вільному світі для безпосереднього продажу журналу читачам на різних імпрезах, академіях, концертах, громадських зборах та перед церквами і т. п., то немає найменшого сумніву, що ми осягнули б зрівноваження бюджету. Розуміється, при певній розбудові пресового фонду, оголошень, при збиранні відповідних оплат за поміщування світлини та приєднанні спонзорів для оплачування виховних та мистецьких матеріялів.

Просимо шановних читачів, учителів, виховників, родичів симпатиків та співробітників журналу і в майбутньому далі заохочувати своїх знайомих та приятелів до читання і передплачування „Екрану". Кожному новому читачеві радо вишлемо журнал для пізнання його змісту без жадного грошового зобов'язання з тим, що хто схоче вислати належність за одержане число або даток на пресовий фонд, приймемо з подякою. Хто цього не всилі зробити, просимо по прочитанні журналу передати його в обіг приятелям і знайомим, вказуючи на його цінність.

Радіо - передачам радо висилатимемо постійно й безкорисно журнал в заміну за коротку інформацію про „Екран" у їхніх програмах. Також поміщуватимемо радо коротку згадку про дану радіоавдицію зі світлиною її власника для інформації про неї нашої спільноти. Також і всім симпатикам, що приєднають нам 10 передплатників з точним вплачуванням, висилаємо журнал постійно і безкорисно. Тим, що продаватимуть по 25 чисел, одержать, як звичайно, 20 відсотків провізії і одно число безплатно. Отці парохи, що зорганізують продаж журналу дітьми біля церков, одержать для парафіяльного уряду дарові числа та провізію для дітей. В такий спосіб забезпечимо журналові можність і точної його появи та постійного покращання його змісту.

Впродовж 10-ох літ появилося 33 числа з-понад 2500 світлинами майже з усіх ділянок многогранного життя українців на еміграції і Україні. Їхні перші сторінки прикрашують портрети визначних і найбільш заслужених... виховну і пропагандивну вартість. На жаль, багато примірників кожного числа залишаються нерозпроданими.

У нашому В-ві можна набути кожночасно цілі комплети (за винятком двох чисел). За інформаціями, замовленнями та за оказовими числами просимо звертатися на адресу Видавництва „Екран": Адам Антонович, 2222 W. Erie St., Chicago, Ill. 60612.

Наступне число за місяці жовтень - грудень 1971 р. присвячене в більшості подіям Української Католицької церкви в Римі і 20-річчю існування візантійського хору в Голяндії, Православній Церкві, В. Стефаникові, КУК-ові, письменникам, мистцям і молоді. Появиться воно в другій половині січня 1972 р.

Цією дорогою запрошуємо як старших так і молодь до співпраці в розбудові одинокого того роду ілюстрованого журналу у вільному світі з огляду на його соборницький зміст.

Адам Антонович

„Чародійна скринька"

„Чародійна скринька — це назва казки пера пл. сен. С. Гойдиш, що була поставлена силами новацтва Станиці Пласту в Ню Йорку на костюмовій забаві в неділю 13 лютого 1972 р. Заля школи св. Юра була виповнена по береги новацтвом, пластовою дітворою і їхніми родичами. Виховне значення такої забави надзвичайно велике, бо діти не тільки придивляються до дії казки, але й беруть у ній участь: Вони мають нагоду познайомитися з українськими звичаями, національною ношею, красою української природи і славним нашим минулим. Порівнюючи з іншими країнами, вони бачать, що краса батьківщини їх батьків — неперевершена, і підсвідомо оприділяють себе до української нації.

Туга Павлика за Україною, який на хвилях бистрої річки заплив у далекі чужі краї, витискала сльози в присутніх. Не розвеселився Павлик красою далеких екзотичних країв. Не втішав його танок золотих листочків, які довели його до чудових палат, і не смакували йому страви, подані царськи кухарями. Не захоплювали його танці прекрасних японок, туркень і сміхунчиків, і краса орхідей. Красу золотих метеликів Павлик порівнює з українськими і приходить до висновку, що українські метелики кращі, хоч і не золоті.

При допомозі чародійної скриньки, яку принесла Павлику в дарунку тамошня дівчинка Чан, розлягається рідна пісня „Гей, гей, зелені Карпати"... Павлик зрадів, бо це пісня його батьківщини, де він родився і жив... Пізніше під звуки чудових українських мелодій виводять танки улюблені квіти в Україні — червоні маки і васильки. Танці красивих гуцулок і гуцулів викликали захоплення не тільки у стуженого за Україною Павлика, але і в цілої публіки.

Відкриваючи імпрезу, станичний пл. сен. інж. Р. Рогожа підкреслив, що через десятки років костюмівка була важливою ланкою у ланцюгу виховної роботи Станиці. Заслуга тут велика пл. сен. С. Гойдиша, яка пише ці казки, як також займається їх виведенням на сцені. На знак вияву вдячности дітей і проводу Станиці вона отримала китицю гарних квітів. За допомогу у веденню костюмівки станичний подякував сестричкам і братчикам, пл. сен. Н. Кулинич, пл. сен. Д. Турчан і пл. сен. інж. Ю. Гошовському за озвучення імпрези.

На імпрезі були присутні: о. Христофор із парохії св. Юра, сестри Василіянки, голова КПС пл. сен. П. Дорожинський і голова місцевого Гуртка Пластприяту п. С. Косович, яка із своїм гуртком у великій мірі причинилася до успіху імпрези. Щодо виконання строїв, то ввесь кредит припадає матерям наших дітей. Вони їх самі проєктували і шили. Всі строї були чудові. Костюми дітей до-пластового віку, які брали участь у дефіляді після закінчення казки, а потім у забаві, були також гарні. Прекрасні декорації виконали сестрички і братчики. Буфет був дуже смачний і тут заслуга пань із Пластприяту, а також матерів, які допомогли його приготовити. Кіоск з українськими книжками це невід'ємна частина кожної імпрези станиці, яка дає змогу родичам купити найновіші українські видання для своїх дітей.

Є. І.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 4.

І. Пілюк, Вест Варвік	$ 50.00
Д-р О. Гудзяк, Сиракюзи	10.00
Д. Комаринська, Вудсайд	7.00
А. Кухарська, Міннеаполіс	7.00
Д-р Є. Омельський, Клівленд	7.00
М. Романів, Норт Верґен	7.00
В. Ардиковський, Колюмбія	5.00
А. Мазур, Джерзі Сиґі	5.00
Д-р І. Скрипух Брентфорд	5.00
Р. Слободян, Елизабет	5.00
І. Дацяк, Філядельфія	4.00
А. Коцан, Осл Сиґі	4.00
О. Підгайний, Ню Йорк	4.00
Л. Шморгун, Тиртел Крік	4.00
П. Горбовий, Арлінґтон Гайтс	3.10
М. Таран, Нокс	3.10
В. Волотенний, Янґставн	3.00
С. Грищишин, Картерет	3.00
І. Гадзун, Блейрставн	3.00
П. Джус, Чикаґо	3.00
С. Іванків, Лос Анджелес	3.00
Й. Зубрицький, Джерзі Сиґі	3.00
М. Мартиненко, Трентон	3.00
М. Мороз, Роквілл	3.00
Ю. Шавалюк, Гакетставн	3.00
В. Дамєц, Іст Орандж	2.20
Кіпрон Астраб, Пукіпсі	2.00
І. Баратяк, Спрінґфілд	2.00
Ю. Барчинський, Йонкерс	2.00
Р. Білинський, Ню Йорк	2.00
Д. Бойко, Аштон	2.00
М. Бойко, Віндсор	2.00
К. Боковец, Ґарфілд	2.00
Д. Вратусь, Рочестер	2.00
М. Вербинський, Клівленд	2.00
І. Винник, Ню Йорк	2.00
Е. Віллик, Маямі	2.00
Ю. Галамай, Клівленд	2.00
П. Галатин, Асторія	2.00
Й. Губчак, Чикаґо	2.00
І. Гуцуляк, Вашинґтон	2.00
В. Герич, Лонґ Віч	2.00
П. Дворянин, Елмайра	2.00
В. Дідик, Дітройт	2.00
П. Драґан, Гемтремк	2.00
С. Заґроднічек, Фейрфекс	2.00
А. Кобан, Портшарлотте	2.00
Д-р В. Когутяк, Ютика	2.00
Д-р В. Кокорудз, Овіґо	2.00
М. Лаврук, Лонґ Айленд Сиґі	2.00
І. Лазорик, Вруклин	2.00
Л. Левицький, Ню Гейвен	2.00
С. Лісовець, Бронкс	2.00
А. Майбо, Ірвінґтон	2.00
о. І. Малащук, Аллентавн	2.00
В. Мінтянський, Чикаґо	2.00
Е. Мушкевич, Аккорд	2.00
І. Оверко, Клівленд	2.00
А. Омельський, Лонґ Айленд Сиґі	2.00
Мґр Т. Ординець, Торонто	2.00
Й. Петранівський, Вруклин	2.00
І. Пециляк, Гастінґс ан Гадсон	2.00
В. Пирський, Філядельфія	2.00
Г. Попадюк, Бруклин	2.00
Д-р А. Процьків, Фейрфекс	2.00
Й. Рибій, Чикаґо	2.00
М. Роговський, Ірвінґтон	2.00
М. Романишин, Мейфілд	2.00
М. Селешко, Торонто	2.00
Л. Семущак, Вудсайд	2.00
І. Скробач, Олін	2.00
С. Слюсар, Ріджвуд	2.00
Д-р Т. Соболь, Кісвілл	2.00
П. Соломко, Чикаґо	2.00
С. Стерпак, Філядельфія	2.00
В. Стпалка, Перт Амбой	2.00
М. Сухарчук, Елирія	2.00
С. Таріянік, Бюмонт	2.00
С. Терлецький Філядельфія	2.00
М. Тимків, Філядельфія	2.00
І. Ушак, Мейплвуд	2.00
Г. Федорчук, Гренд Бленк	2.00
М. Хоменушко, Ірвінґтон	2.00
Д. Хрупалик, С. Гадлей Фоллс	2.00
М. Цюпка, Геркімер	2.00
С. М. Шерей, Вруклин	2.00
М. Яцишин, Клівленд	2.00
А. Дмитріюк, Боффало	1.10
Д. Галущак Еспаноля	1.00
М. Голінко, Трентон	1.00
Г. Головацька, Кліфтон	1.00
О. Горбанюк, Вест Айсліп	1.00
І. Іщенко, Ейвондейл	1.00
Н. Заремба, Чикаґо	1.00
М. Конашевич, Чикаґо	1.00
М. Лихогруд, Ютика	1.00
Л. Марків, Ню Гейвен	1.00
Н. Мороз, Ню Йорк	1.00
В. Сеґейда Джамайка	1.00
Л. Чомко, Волнатпорт	1.00

ЛИСТА, Ч. 5.

Д-р Р. Дзюбик, Чикаґо	$ 10.00
Д-р І. Т. Іванець, Савт Голленд	7.00
П. Саварин, Едмонтон	7.00
Д-р М. Терлецький, Нюарк	7.00
М. Тулис, Перт Амбой	7.00
Н. Черевайко, Чикаґо	7.00
І. Голіян, Елмвуд Парк	6.00
М. Томко, Чикаґо	5.00
Ю. Фединський, Блумінґтон	5.00
Е. Храплива, Ню Йорк	5.00
А. Яворський, Гартфорд	5.00
М. Єдліцький, Чикаґо	4.00
Л. Печак, Рочестер	4.00
Б. Семців, Котедж Сиґі	4.00
Я. Зубаль, Валлінґфорд	3.00
І. Кефор, Ню Йорк	3.00
О. Кміцікевич, Перу	3.00
Г. Косик, Феніція	3.00
Р. Согор, Елизабет	3.00
В. Сторожинський, Бронкс	3.00
П. Ханєвич, Перт Амбой	3.00
С. Антонук, Акрон	2.00
Я. Базюк, Дітройт	2.00
М. Береза, Дюмонт	2.00
А. Бернадин, Джолієт	2.00
Д-р В. Білецький, Толмедж	2.00
А. Богданович, Маямі	2.00
І. Бойко, Дітройт	2.00
М. Бойчук, Спрінґфілд	2.00
А. Будай, Філядельфія	2.00
П. Ванаш, Міннеаполіс	2.00
І. Васильців, Роґвей	2.00
Г. Венке, Мейплвуд	2.00
Ю. Войчак, Боффало	2.00
П. Врублівський, Давнерс Ґров	2.00
В. Гаєвський, Парма	2.00
І. Ґассак, Істон	2.00
Д. Гнида, Едісон	2.00
В. Гнідь, Сомервілл	2.00
І. Головка, Левіттовн	2.00
М. Губчак, Чикаґо	2.00
Д. В. Гупаловський Матаван	2.00
Я. Гусак, Елизабет	2.00
А. Гусар, Рочестер	2.00
П. Гадач, Філядельфія	2.00
Г. Дробний Дітройт	2.00
Ю. Дутко, Асторія	2.00
о. І. Іляшенко, Ламбертвілл	2.00
М. Задойний, Парма	2.00
П. Калітула, Йонкерс	2.00
Я. Клименко, Рочестер	2.00
Н. Козбур, Парма	2.00
П. Кондрат, Челтегем.	2.00
В. Короташ, Ансонія	2.00
І. Кошарюк, Вруклин	2.00
П. Крат, Елизабет	2.00
о. С. Крисалка, Мейкон	2.00
А. Кушнір, Ренкін Бреддок	2.00
А. Кущик, Дітройт	2.00
Г. Мотюк Лебда, Ню Йорк	2.00
Ф. Липецький, Дітройт	2.00
о. Н. Литваковський, Савтфілд	2.00
Д. Лоіш, Філядельфія	2.00
М. Лозинський, Сан Сиґі	2.00
В. Малиновський Міннеаполіс	2.00
С. Мартин, Чикаґо	2.00
С. Мартинюк, Валлінґтон	2.00
Р. Мацук, Флашінґ	2.00
В. Мельник, Монтреаль	2.00
А. Михайлова, Едісон	2.00
Д. Мозіль, Клівленд	2.00
В. Никорчук, Піттсфілд	2.00
В. Осташ, Елмайра Гайтс	2.00
Г. Пенко, Чикаґо	2.00
М. Петров, Рочестер	2.00
В. Пипюк, Аллентавн	2.00
В. Сабатюк, Дітройт	2.00
Н. Садовський, Ст. Луіс	2.00
А. Свірська, Влекстовн	2.00
Ю. Токс, Монтреаль	2.00
Т. Троць, Вруклин	2.00
В. Туніцький, Філядельфія	2.00
Г. Український, Елизабет	2.00
П. Феденкевич, Кліфтон	2.00
Ю. Федечко, Колумбус	2.00
В. Хоміцький, Кармел	2.00
Д-р Б. Целевич, Віллметс	2.00
І. Чапля, Трентон	2.00
К. Чорномор, Говбокен	2.00
Г. Шкорута, Ірівілл	2.00
С. Шашук, Дітройт	2.00
П. Смерека, Ірі	1.10
П. Климко, Гері	1.00
М. Мрочко, Трентон	1.00
П. Ногач, Чикаґо	1.00
С. Панчак, Боффало	1.00
В. Романів, Гартфорд	1.00
П. Стахів, Перт Амбой	1.00
І. Тарнавський, Піттсфілд	1.00
А. Шашло, Гемтремк	1.00

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 122

Антін Сеньківський	Ю. Козак	Г. Осцяк
І. Панчак	О. Фенвік	Н. Осцяк
М. Павлів	Л. Пижанський	М. Турко
Василь Боднарський	І. Ліщак	С. Дупляк
Гаррі Пращик	І. Кардашинець	М. Дупляк
М. Колодруб	В. Прокопик	Е. Дупляк
С. Колодруб	Г. Д. Воґґс	Г. Мороз
Г. Філл	А. Капа	І. Ярема
С. Юрків	П. Ліщак	І. Головка
В. Воркун	І. Осцяк	О. Цізар

Сума проголошених чеків	$ 93.45
Раніше проголошено	$29,654.27
Разом	$29,747.72

В Україні почалася реєстрація вікових дерев

Київ. — З ініціятиви молоді на Житомирщині, по всій Україні розпочалася реєстрація „найстаріших дерев, а також цікавих геологічних утворів, джерел, інших пам'яток природи". Українське товариство охорони природи, яке є „республіканською секцією", підтримало той почин. У „Літературній Україні" з 18 лютого 1972 р. був надрукований заклик до краєзнавців, туристів, учителів та ін., зайнятися тією важливою справою, бо „з віковими деревами пов'язуються видатні події нашої історії. Прадавні дуби в різних куточках України бережуть пам'ять про Т. Шевченка, Б. Хмельницького, І. Франка, М. Лисенка, інших славних синів нашої батьківщини". У роках 1969-70 „у реєстрі вікових дерев з'явилися адреси ще 83 довгожителів рослинного світу. В Черкаській області взято під охорону 6-стовбурний дуб, вільху, що зрослася з дубом, а також дуб Богдана Хмельницького, неподалік села Виграїво, віком близько 800 років, і „Віковий дуб" на хуторі Буда, Чигиринського району, якому не менше тисячі літ".

ПРИЇЗД ВЛАДИКИ ВЕЛИЧКІВСЬКОГО ДО РИМУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Иосифа є дуже стриманим він не комунікається з ніким у справі Владики Величковського. Важко довідатися про стан звільненого церковного достойника, його місію, теперішню діяльність і чи довго він залишиться в Римі. Тут одиноко можна робити менш-більш правдоподібні припущення з того, що вже так чи інакше є відомим.

Є кілька питань, які потребують з'ясування. Насамперед, чи звільнення Владики Величковського і його місія на захід були узгіднені з кимось з Ватикану. З усього, що досі відомо, виглядає, що радше ні. Владика був звільнений після відбуття свого вироку, а Ватиканські чинники від початку його судової справи не виявляли спеціяльного зацікавлення підносити її. Ставиться тезу, що Владику Величковського вислано за кордони України, щоб його позбутися, бо вже навіть фізична його присутність в Західній Україні могла б бути мобілізуючою для багатьох вірних Української Католицької Церкви.

Теоретично можливість його повернення ще могла б бути піднесена большевиками, але вже в новому контексті, тепер у можливих переговорах совєтських чинників з Ватиканом і за ціну певних концесій. Таку можливість мабуть припускають у Ватикані і тому приховують стан Владики Величковського як єпископа. Щоб не скомпромітувати таку можливість, здається, тому і особи довкола Верховного Архиєпископа мовчать про цілу справу та, як це довідалися деякі журналісти, не подають формального титулу гостя з України як єпископа.

Про реальність чи нереальність таких надій, тепер це важко висловитися, бо все можливе в плянах совєтської дипломатії, яка сьогодні поважно змушена шукати приятелів за кордоном, а головно у Ватикані. А що думати про питання найбільш інтригуюче для багатьох українців: хто прибув за кордон — єпископ (або архиєпископ) Величковський чи тільки „отець" або, як іноді писалося у „Вістях з Риму", „отець ігумен Величковський". Зрозуміло, що неофіційна публікація Верховного Архиєпископа займає таке становище, як зайняла, у справі „підпільного єпископа", свячення якого приписують саме теперішньому кардиналові Сліпому. Але ж відомо, що в Україні є українські католицькі єпископи, про що довідуємося і з голосів про Архиєпископські Синоди Української Католицької Церкви. Від початку арештування, присуду та тюремного ув'язнення Владики Величковського українська преса подавала, що йдеться про єпископа чи архиєпископа Львова. Цього ніхто не заперечив. Між іншим, совєтська преса з приводу і після процесу називала Величковського єпископом. Здається, що й у Ватикані не квестіонують єпископського стану Владики Величковського, а скорше з тактичних мотивів не бажають популяризувати. Виглядає, що Ватиканська дипломатія, діючи в контактах і переспpавах з комуністичними країнами, приймає їх принцип, що єпископами в тих країнах можуть бути лише особи, на які погодився уряд. Так є з єпископами литовськими, чи з тепер іменованими адміністраторами угорських дієцезій. Наскільки ця постановка оправдана, важко сперечатися, як також годі категорично твердити, чи вона приносить або не приносить наслідки. Може для римо-католицьких спільнот в Східній Европі приносить, але досі нічого не свідчить, що така тактика допомогла Українській Католицькій Церкві, яка все ще є поза законом. Якщо в середовищі Верховного Архиєпископа і Кардинала Сліпого також погодилися для зовнішньої публікації на титул гостя з України, як „отця Величковського", то мабуть під тиском Ватикану, щоб не заслужити ще раз собі зайвих закидів, що, мовляв, Кардинал Сліпий перешкоджує у „корисних зв'язках" архиєп. Касаролі, кард. Віллебрандса та інших.

Цікаво буде далі слідкувати, що нового принесуть дальші події довкола справи звільненого Владики Василя Величковського і його несподіваного прибуття до Риму.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, ВО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ. ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Новостворена радіопрограма „Українська Година" охоплює чотири стейти

Організатори і виконавці радіопрограми „Українська Година". Стоять (зліва): Д. Керрі, М. Велчинська і І. Павляк.

Гардфорд, Конн. — З ініціятиви народженого в ЗСА Дика Керрі недавно була створена нова українська радіопрограма під назвою „Українська Година", яку добре чути у стейтах Коннектикат, Мессачузетс, Ровд Айленд і Ню Йорк, кожної суботи від 10:30 до 11:30 перед полуднем, з радіостанції WRYM 840 у Гартфорді, Конн. З організатором програми співпрацюють п-і Маруся Велчинська та Іван Павляк. „Українська Година" передає короткі українські інформації англійською мовою, але більшість програми передається українською мовою, з українськими піснями й музикою. У дні 22 січня радіопередача була присвячена роковинам проголошення самостійности й соборности України.

Директор авдиції Тик Керрі належить до української православної церкви св. Марії в Ню Брітен, працює останні 10 років на радіостанції WRYM оператором; хоча не володіє українською мовою, він є членом Американсько - Українського Горожанського Клюбу, Церковного Комітету, Ветеранів та ін. одружений з українкою, мають трирічну донечку. „Українську Годину" зорганізував сам, без допомоги організацій. П-і Марія Велчинська походить із Лемківщини, ліцей закінчила в Перемишлі, працювала на гідрологічно-метеорологічній станції, замужня, має трирічного сина Марка, займається тепер малярством, належить до Об'єднання Мистецьких Музеїв Нової Англії. Наймолодший співробітник Іван Павляк народився в родині українських втікачів у Німеччині, прибув 6-тирічним хлопцем з батьками до ЗСА, ветеран В'єтнамської війни з 1970 року, студіює інженерію, належить до СУМ-у. Всі троє співробітників докладають зусиль, щоб піднести радіопрограму „Українська Година" до найвищого рівня і так поширювати українське слово, пісню й музику в Америці. Зацікавлені можуть писати на адресу:

Radio WRYM 840, The Ukrainian Hour, 1056 Willard Ave., Newington, Conn. 0611!. Tel.: 666-5646.

УЧНІ БЕЗ ЗШИТКІВ

„Радянська Україна" з 19 лютого надрукувала листа з Тернопільщини, в якому повідомляють, що учні Ягорівської восьмирічної школи від місяця вересня не мають на чому писати — ніде не можуть купити зшитків. У вістці сказано, що в школи району зошити постачає Понінківська фабрика паперу, яка „підводить", не виконуючи плянів. „Цікаво, на чому пищуть у районовому відділі освіти? І свої замовлення, і звіти про забезпечення навчально - виховного процесу?"

На письменницьких зборах критики критикували самі себе

Київ. — На поширеному засіданні президії правління Спілки Письменників УССР, що відбулося під головуванням Ю. Смолича, 10-го лютого, письменники, літературознавці і критики критикували самі себе за недостатню „політичну гостроз орість". На пленумі обговорювали постанову ЦК КПСС „Про літературно - художню критику", в якій вимагається беззаперечної підтримки партії у всіх її починах шляхом нових літературних творів. Газета „Літературна Україна" з 15 лютого писала про той пленум, що „довір'я партії — обов'язує". Ю. Смолич у доповіді виступив проти „регабілітації окремих літературних постатей минулого, коли захвалюється все, що писав даний письменник, не зважаючи на очевидну наявність у нього серйозних розходжень з нашою, марксо-ленінською ідеологією". За приклад такої самовільної „регабілітації" наводилася стаття В. Яременка до творів Олександра Олеся, виданих у серії „Шкільна Бібліотека". Літературознавець М. Острик вказував на фактичну відсутність критики в сучасному літературному процесі в Україні: за минулий рік „активно виступали в критиці лише 13 чоловік", хоча до Спілки Письменників УССР входить 100 критиків і до їх розпорядження є 30 періодичних видань. Партійний критик Л. Новиченко обвинуватив критиків, що вони „чомусь відмовчуються" — не бажають критикувати „суперечливі твори, що мають серйозні хиби, як, скажімо, „Полтва" і „Катастрофа". Виявилось, що „критики нерідко ухиляються від принципового розгляду нових творів".

КАПЕЛЯ УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

При Ужгородському Університеті багато років існує хорова капеля. Вона особлива тим, що стати її членами й брати участь у виступах можуть тільки професори та викладачі Університету, не студенти. Капеля виступала з багатьма концертами в різних містах СССР, тепер їй присвоїли звання „народної".

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 4-го березня 1972 року відійшов у Вічність на 85-му році життя в наслідок нещасливого випадку наш Найдорожчий БАТЬКО, ТЕСТЬ і ДІДУСЬ

бл. п.

ВАСИЛЬ БОДНАРУК

народжений 20 грудня 1886 року в селі Гадинківцях, Копичинецького повіту в Західній Україні, кол. четар Української Галицької Армії, довголітній управитель шкіл в Україні.

ПАРАСТАС був відправлений в неділю, 5-го березня ц. р. о год. 7:30 веч. і в понеділок 6 березня о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні W. E. Pumegew, Silverspring, Md.

ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 7-го березня 1972 р. о год. 9-ій ранку із похоронного заведення до української католицької церкви св. Родини у Вашингтоні і після Служби Божої тлінні останки будуть перевезені до Філядельфії, Па., і поховані там на Українському Католицькому Цвинтарі св. Марії на Факс Чейзі, Па.

Тяжким горем прибиті:

син — ЯРОСЛАВ
синова — МАРІЯ
внучки — ЛЕСЯ, НАДІЯ, ДАРІЯ
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді і в Україні

Крайова Пластова Старшина влаштовує

з рамені Конференції Центральних Українських Молодечих і Студентських Організацій

ЧЕРГОВУ

МАНІФЕСТАЦІЮ

В ОБОРОНІ АРЕШТОВАНИХ В УКРАЇНІ

в суботу, 11-го березня 1972-го року, год. 3 - 5 вечора

47-ма вулиця і 1-ша Евню в Ню Йорку

(Гамершилд Плаза)

ЗАКЛИКАЄМО ДО МАСОВОЇ УЧАСТИ МОЛОДЬ І ГРОМАДЯНСТВО

Увага! КЛІВЛЕНД і ОКОЛИЦІ! Увага!

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТО І КОМІСІЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ (УВАН)

запрошує на

доповідь д-ра Любомира Винара

(звичайного професора Кентського Стейтового Університету) н. т.

„Історія українців у ЗСА — найбільш занедбана ділянка дослідів"

Дискусійний вечір відбудеться

в СУБОТУ, 11-го БЕРЕЗНЯ 1972, о 7-ій год. веч.

в приміщенні

БАНКУ ВЕСТ ФЕДЕРАЛ СЕЙВІНГС

5839 Ridge Rd., Cleveland, Ohio

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ПАССЕЙСЬКОЇ ОКРУГИ

повідомляє, що

в суботу, 18-го березня 1972 року

в залі

в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ

в ПАССЕЙКУ, при 340 Hope Avenue

о годині 6-ій вечора

— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ПАССЕЙСЬКОЇ ОКРУГИ УНС

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття. 2. Вибір Президії. 3. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 4. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії. 5. Дискусія над звітами. 6. Уділення абсолюторії уступаючій Управі. 7. Слово представників УНСоюзу. 8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1972 рік. 9. Привіти, внески і побажання. 10. Закриття зборів.

До участи в зборах зобов'язані всі предсідники, секретарі, їх заступники, касири, організатори і конвенційні делегати слідуючих Відділів УНСоюзу:

42, 64, 97, 143, 182 і 394.

Також до участи у зборах запрошуємо всіх членів вище згаданих Відділів і всіх тих, що бажають стати членами УНСоюзу.

У зборах візьмуть участь:

УЛЯНА ДЯЧУК, в. о. головного касира УНС
СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний і обласний організатор

Після зборів — чай і гаряча перекуска та висвітлення звукового фільму про Союзівку.

ОКРУЖНА УПРАВА:

Іван Хомко, голова — Василь Марущак, секретар

ПОВІДОМЛЕННЯ

На Нагробний Хрест на могилі св. п. Василя Косаренка-Козаревича склали дальші пожертви слідуючі Громадяни і Приятелі Покійного:

по 10.00 дол.: д-р В. Шандор, М. Селешко, Г. Сидорак, І. Щабельський, Т. і І. Шумилович, І. Коровицький, Д. Кришталович;

по 5.00 дол.: С. Вартко, Д. Гузар, П. і О. Хлібович, С. Зеркаль, С. Тимцюрак.

Разом 95.00 дол., що разом з попередніми 235.00 дол. дає 331.00 дол. — Гр. Яремчук, фін. референт.

Щиро дякуємо за Ваші ласкаві пожертви і просимо надсилати на адресу „Brody Lew" Inc., 140-142 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

Торонто і околиця!

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ ВІДДІЛІВ УНС

повідомляє, що

в суботу, 18-го березня 1972 року

о год. 2-ій попол.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ, 297 Каледж Ст. в ТОРОНТІ

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНС ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких участь візьмуть члени Окружного Комітету та урядовці і конвенційні делегати таких Відділів:

Торонто чч: 49, 402, 407, 408, 411, 418, 432, 440, 453, 469, 470, 478; Ошава 464; Судбури 439; Кіркленд Лейк 446; Тимминс 456; Су Сен Мері 426; Форт Віллям 441; Лондон 460; Брентфорд 466; Кіченер 436; Ґвелф 410; Сарнія 480.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття;
2. Вибір Президії зборів;
3. Відчитання і прийняття протоколу попередніх зборів;
4. Звіти з діяльности Окружної Управи;
5. Дискусія над звітами;
6. Уділення абсолюторії уступаючій управі;
7. Програмово-організаційна доповідь;
8. Слово представників Головної Екзекутиви;
9. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії;
10. Різне і закриття зборів.

Участь у загальних зборах візьмуть:

Сенатр ПАВЛО ЮЗИК, заст. гол. предсідника і голова Канадського Представництва;
ВАСИЛЬ ДІДЮК, головний радний і обл. організатор.

До участи у загальних зборах запрошені: найменше двох членів Управи Відділу (секретарі обов'язково), конвенційні делегати та союзові і громадські діячі, яким лежить на серці розбудова і ріст УНСоюзу.

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

Софія Куца, голова — В. Піньковський, секретар

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 2-го березня 1972 року в Фінікс, Арізона, відійшла у Вічність на 82-му році життя

бл. п.

МАРІЯ КОВАЛЬ З ДОМУ ЗАРЕВИЧ

ПАНАХИДА відбулася 5-го березня 1972 року.

ПОХОРОН відбувся 6-го березня 1972 року у Фінікс, Арізона.

В смутку залишились:

СИНИ, ДОНЬКИ, НЕВІСТКИ, ЗЯТІ, ВНУКИ І ПРАВНУКИ
в Україні та Америці

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Незабутнього МУЖА

бл. п.

ТЕОДОСІЯ НОСІЄВИЧА

який відійшов у Вічність 19 березня 1969 року, буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

дня 18 БЕРЕЗНЯ 1972 р. в год. 9-ій рано

в таких Церквах:

1. В Православнім Катедральнім Соборі СВ. КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА, 2238 Зах. Кортез вул., ЧИКАГО, Ілл.;
2. В ЦЕРКВІ-ПАМ'ЯТНИКУ в БАВНД БРУК, Н. Дж.;
3. В Православній Церкві ВСІХ СВЯТИХ, 206 Схід 11-та вул., НЮ ЙОРК, Н. Й.

Прошу Приятелів і Знайомих помолитися за упокій Його Душі.

Смутком прибита — дружина ЕВГЕНІЯ НОСІЄВИЧ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 25-го січня цього 1972 року відійшов у Вічність наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і БАТЬКО

бл. п. ВАСИЛЬ ФЕДІВ

похований на цвинтарі у Глен Спей, Н. Й.

Цією дорогою ми складаємо щиру подяку Рідним, Приятелям та Знайомим за участь у похоронних відправах. Дякуємо Преподобним отцям: о. Й. Федорикові — пароховi церкви св. Володимира в Елізабеті, за відвідини Хворого в шпиталі та уділення Найсвятіших Тайн, о. С. Іваночкові — з парохії Івана Хрестителя в Нюарку за відправу Панахиди і Служби Божої. Дякуємо д-рові Романові Грабові за довголітню опіку під час хвороби Небіжчика. Ми також глибоко вдячні Друзям Небіжчика із Станиці ОбВУА та Ветеранам Дивізії УНА за співчутливу участь у похоронах та в співанні Панахиди. Ми зворушені участю пластунів 23-го Куреня „Червона Калина". Щиро дякуємо Усім Тим, що склали пожертви на Служби Божі, на Фонд Інвалідів 242.00 дол. та на Фонд Політичних В'язнів 40.00 дол., а також Тим, хто висловив нам усні й письмові співчуття. Рівнож дякуємо за дбайливу й совісну обслугу похоронному заведенню Литвин і Литвин.

ВІЛЬМА — вдова
ВАСИЛЬ і АНДРІЙ — сини

ПОДЯКА

З волі Всевишнього дня 15-го листопада 1971 року відійшов у Вічність наш Найдорожчий і Незабутній МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і БРАТ

бл. п. ІВАН ГОРІН

Цією дорогою хочемо зложити щиру подяку отцю Багнівському пароxії СВ. Трійці Української Православної Церкви в Гошен, Індіяна за відправлення Панахид через два вечори і похоронні обслуги.

Щиро дякую п. Швець, дякові і рівнож хорові за спів у похоронних відправах. Ми невимовно вдячні Всім, що так численно відгукнулися та прислали вислови співчуття, квіти і пожертви на Служби Божі.

Щиро дякую Тим Паням, що приготовили по похороні обід у парохіяльній залі. Сердечно дякую Родині, які приїхали здалека — брат Н. Горін з дружиною, Елізабет, Н. Дж., сестра Марія Оршуляк з мужем, Покінсі, Н. Й., моя сестра Марія Гоґош з мужем і син Богдан з дружиною, Клифтон, Н. Дж.

Нехай Господь винагородить щиро Вам Усім ласками і всім добром.

Горем прибиті:

КАТЕРИНА — вдова
ВОЛОДИМИР — син, невістка і внук
ГЕЛЕН — дочка, зять і внуки

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у Вічність дня 12-го лютого 1972 року наш Дорогий і Невіджалуваний МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ проживши 73 роки

бл. п. МИХАЙЛО ЖЕНЧУК

Прийняті важким смутком складаємо сердечну подяку Вч. о. Міня за відправлення Панахиди і Похоронних Обрядів в дні 15-го лютого. Дякуємо о. Семенові Іваночкові за відвідини Покійного в шпиталі.

Щира подяка проф. Василеві Воробцеві за виготовлення зворушливої прощальної промови на цвинтарі.

З глибини душі дякуємо д-рові Володимирові Гукові за довголітню лікарську опіку, в дома та шпиталі.

Рівнож дякуємо всім Рідним, Приятелям і Знайомим за вислови співчуття, за пожертви на Служби Божі, за квіти, за участь в Панахиді і похоронах.

Окрема подяка паням: Терещуковій, Кузановій, Думенковій П. і Думенковій Д. за приготовання поминального обіду.

Сердечна подяка похоронному заведенні Литвин і Литвин за солідну і дбайливу обслугу.

Нехай Всевишній винагородить Вас усіх за Ваші добрі серця і труди.

ЕВДОКІЯ — дружина
Донька — АННА КОРМИЛО з мужем і дітьми
Донька — ОЛЬГА ДІДОХА з мужем і дітьми
Син — ВАСИЛЬ ЖЕНЧУК з дружиною і дітьми

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. **АННИ ЄЗЕРСЬКОЇ**

складаємо 10.00 долярів на „Церкву в Потребі".

Ліна і Василь КАМІНСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу в Україні нашої Дорогої Стрийнки

бл. п. **СТЕФАНІЇ з МАРТИНЦІВ СКОРОБОГАТОЇ**

складаємо 25.00 долярів на фонд Кардинала Иосифа Сліпого.

Д-р Анатоль і Кльотильда СКОРОБОГАТІ

Презентація дебютанток у Боффало, Н. Й.

Зліва: Оленка Потієнко і Мирон Салдит, Катя Матвіїшин і Роман Грохольський, Маруся Шишка і Адріян Цьолко, Ліля Вітрик і Роман Пристайко, Марійка Артимович і Юрій Костишин, Роксоляна Стасюк і Орест Іскало, Рома Стецьків і Юрій Клапищак, Галя Антонишин і Степан Головатий, Маруся Йопик і Іван Мітрінга, Оля Миськів і Ігор Чорненький, Анна Пруц і Данило Криницький, Оленка Чмола і Степан Соколовський, Оксана Головата і Іван Тереля. Посередині пані Ірина Лаврівська, яка переводила презентацію.

Кожне місто має якусь одну розвагову імпрезу, на яку чекають усі, бо хто з нас не мріє, хоч на деякий час, призабути всі свої щоденні турботи і в крузі приятелів провести кілька безжурних годин. На ніягарському пограниччі такою імпрезою є Вечерниці Допомогової Секції при Відділі УККА в Боффало. У цьому році відбулись вони 4-го лютого в привітній залі Української Святотроїцької Православної Церкви.

Щорічною атракцією Вечерниць Допомогової Секції є презентація дебютанток. Переводить її з неперевершеною ґрацією відома артистка п. Ірина Лаврівська. На цю хвилину із трепетом чекають молоденькі дівчатка, чекають їхні родичі, ціла рідня і вся околична українська громада. То ж не диво, що ще заки пролунали перші акорди танків оркестри п. Михайла Телюка, паркувальна церковна площа почала заповнюватись автомашинами. На залі впорядчикі все і все мусіли доставляти нові столики.

Святочна і врочиста хвилина презентації дебютанток прийшла о год. 10-ій, коли під звуки марша батьки почали вводити на залю своїх донечок та передавали їх у руки їхніх ескортів. Кожну з них представляла п. Ірина Лаврівська. У громадське життя міста Боффало увійшло тринадцять нових громадянок, які, маємо надію вкоротці поповнять ряди нашої активної спільноти.

На чергові Вечерниці Допомогової Секції доведеться ждати цілий рік. Хочеться вірити, що дочекаємось усі, щоб знову в родинному крузі української громади зійтись разом, розважатись та приглянутись тим, що вступають на стежку дозрілого життя.

Управі Допомогової Секції, а в першу чергу її голові, незаступимій п-і Оксан. Бережницькій належаться слова признання цілої нашої громади. Належаться вони теж і п-і Оленці Морозевич, що взяла на свої плечі нелегке завдання організаційної частини презентації дебютанток. Бо ж наші дівчатка пережили одну з кращих хвилин їхнього молоденького життя, всі присутні гарно забавились, а до цього при збиралась ще й кругленька сума грошей для тих, що бідніші від нас.

І. Ч.

СХІД І ЗАХІД У НІМЕЦЬКОМУ ...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

разом з Сталіним, тепер приймають з пошаною сталінського вихованця Брежнєва. Коли президент Ніксон літає в Пекін і в Москву, то напевне не питає, чи в'язні в СССР і в Китаї перебувають у тюрмах згідно з деклараціями Об'єднаних Націй...

Це само собою добре знають промовці опозиції в німецькому парляменті. Але вони своїми словами хотіли збудити недовір'я до політики уряду, щоб знайти прихильність до себе: адже ж у 1973 році мають відбутися вибори до парляменту Німеччини, і опозиції потрібні голоси виборців. Тому промовці опозиції, хоч визнавали необхідність унормування відносин Німеччини з східніми сусідами, підкреслювали, мовляв, уряд Брандта - Шееля не виявив у переговорах з Москвою та Варшавою „твердости" і що це може викликати невдоволення у західніх союзників.

У своїй промові в парляменті Брандт заявив: „Німецька Федеративна Республіка — европейська держава. Тут в Европі рішається наша доля разом із нашими союзникеми у відношенні до держав Сходу Европи і Совєтського Союзу. Я хотів би перестерегти перед всякими марними надіями. Для наших справ, які ми мусимо тут вирішити, немає ніякої чудесної зброї, теж „Китай — не зброя".

Цими словами Брандт натякнув на висловлені в пресі і в промовах членів опозиції надії на те, що натиск Китаю зі сходу на Росію мусив Москву до поступок Німеччині. Слід при цьому згадати, що провідник баварської християнсько - соціяльної партії Штравс уже після дебатів у парляменті склав для преси заяву, в якій докоряв урядові Брандта, що не почав раніше, Ніксоном, переговорів з Китаєм...

Деякі промовці опозиції казали в парляменті, мовляв, „інтереси Німеччини були б краще забезпечені і без цих договорів" з Москвою та Варшавою". На це відповідав міністер Шеель, що опозиція фактично не має альтернативи, не дає іншого проєкту.

Уряд Брандта - Шееля розуміє, що значить програна війна, яку почав Гітлер (про це не раз говорив покійний голова уряду Аденауер). В надії хоч трохи улегшити життя німців під комуністичним режимом і положення мешканців Західнього Берліну, уряд Брандта почав політику „малих кроків" переговорами й договорами з східніми сусідами. Німецький уряд готовий навіть визнати комуністичну державу, створену з волі Москви в Східній Німеччині, щоб розвіяти комуністичну пропаганду, неначе Бонн збирається силою зброї захопити цю область.

Як кожна політика в сусідстві з російським комуністичним імперіялізмом, новий напрям Бонну має свої небезпеки.. Але хтось мусів зробити почин. Слід зазначити, що договорів Бонну з Москвою й Варшавою найбільше боїться комуністи Східньої Німеччини. Але вони мусіли скоритися волі Москви. Засновник „совєтської Німеччини" Ульбрихт, противник нормалізації, мусів піти „на спочинок".

Дебати про договори продовжені будуть у травні, і тоді відбудеться голосування. Можна догадуватися, що договори будуть затверджені, хоч і дуже малою більшістю.

ШТАНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

говувати свої жіночі привілеї і носити легкі сукні. Але головне в принципі: ніхто не сміє нам забороняти носити штани тоді, коли нам це потрібно. Геть чоловічу тиранію!

Я задумалась над цим, залишившися насамоті. В дитинстві я козакувала над усіми хлопцями з нашої вулиці, і ніхто мене не пригнічував. Як я підросла, було в мене нормальне число залицяльників (відгадайте скільки). Вийшла заміж не за такого вже поганого чоловіка, і він мене ніколи не кривдив. Маю дочку; коли б ще мала сина, то може б хоч від нього зазнала якої несправедливости?.. Не знаю. „У кожного своя доля"... І мені ніколи не хотілося носити штанів. Ношу я штани (та ще й чоловікові) тільки для двох оказій: коли фарбую на драбині гараж і коли лізу на яблуню здіймати нашого кота. Бо в нас такий дурний кіт, що любить злізти на дерево, а злізти вниз боїться.

Проте, із штаньми я маю тепер біду. Справа в тім, що цього року модні кравці зробили генеральний наступ на короткі сукні і наказали жінкам цілого світу вдягнутися в довге. Перші хоробрі випробували довгу одіж і не вподобали. Кравці покищо не здаються, але почали привчати дам до довгого через штани. Спекулюючи на сантименті змагань за рівноправність жінок, вони закликають їх купувати костюми: жакет і штани; або ще краще: коротка сукня й штани.

— Як прийде весна, можете штани закинути на горище і ходити в самій туніці, — пояснювала мені продавчиня.

Теоретично воно так, але коли б я вискочила в такій короткій туніці мене, мабуть, заарештувала б навіть ліберальна американська поліція. Проте, до цього не дійшло б тому, що просто чоловік мене не випустив би з хати. Він наперед заявив, що в штанах я ходити можу, але без штанів — ні.

А тут надходить Великдень, і я, як і кожна жінка, мушу мати обнову. Заходжу вже в котру крамницю — знову мені виносять комбінації штанів із тунікамм і жакетами.

— Не хочу штанів, дайте мені спокій! — закричала я на всю крамницю. — Покажіть мені гарну сукню з мережива.

Поміряла. Досить непогано, тільки закоротка. Подивилася — є запас, можна відпустити. Спитала ціну — неймовірно дешево.

— Чого це вона така дешева? Може з яким дефектом?

— Ні. Просто, до неї ще належали штани, та хтось украв, от ми і випродуємо цей залишок за півціни.

Проте, з убранням ще не біда, а от моїй дочці трапилось дещо гірше. Вона також ходить переважно в штанах, але їй личить багато краще, ніж Андріяні. Має відповідну фігуру. Але, якби я не була її мамою, то часом могла б на вулиці взяти її за хлопця. Вона й товаришує із такими хлопчурами, як сама. Одного разу прийшли ми в її школу на вечірку. Дочка повела нас до вчителів, познайомила з кількома приятельками, а тоді лишила нас та й пішла з дівчатами в бічний коридор. Тільки завернули за ріг — чую, щось кричить наша Надійка.

— Гей, Френсіс, що ти, сліпа?! Це ж для чоловіків!

А Френсіс, не зважаючи на перестерогу, пішла не за дівчатьми, а туди, куди йшли тільки споконвічні володарі штанів.

— Мамо, вже два тижні, як я з ним познайомилась, і тільки сьогодні довідалась, що це — хлопець, — призналася Надійка.

(Кінець).

ТАРЗАН, Ч. 6711. Тарзан і Чулю заскакують переляканих обманців

У пастку, яку Тарзан наставив у джунглії, вступають Бульво, змовник із фальшивої торговельної станиці, і його прибічні сторожі.

Стій! Не доторкуйте своїх револьверів!

Бульво, це ж агент з Момбузі! Я думав, що ти вислав Серга, щоб погребати його!